

Super Hero Lab

Praktisk

SUPERHERO LAB HANDBOK

Hållbarhet: Bästa praxis
från förskolelärare kring
hållbarhetsarbete i
förskolan

This document was created under the Creative Commons license:
Attribution-Non-Commercial-Share Alike (CC BY-NC-SA).
All or part of this document may be used, copied, and disclosed provided that the origin is
mentioned, it is not used commercially, and its license is not modified.
All rights reserved.
© Copyright 2024 The Superhero Lab

Disclaimer: "Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

Utgivare: K&R Education Malmö AB

ISBN: 978-91-980859-3-8 (PDF)

Superhero Lab Handbok: Hållbarhet: Bästa praxis från förskolelärare kring hållbarhetsarbete i förskolan

Redaktörer: Dr. Blanka Tacer, Konstantina Tsafitsa & Viktorija Lipskienė

Författare: Anita Hegedüs, Anna Magkiosi, Annika Rickard, Artemis Papadimitriou, Barbara Stožir Curk, Blanka Tacer, Blerina Sallova, Bojana Cvijak, Denise Müller, Dimitra Brella, Esther Karner, Gordana Novosel, Irena Godnič, Jaana Blixt, Julia Pérez, Kelly Rahumägi, Konstantina Tsafitsa, Laura Mihaela Fotin, Marie Kniest, Marijana Karapetrić, Marju Mik, Mojca Krajšek, Mónika Sári, Orinta Laureckienė, Sandra Zjačić-Ljubičić, Tim Rogas, Vaida Klimavičienė, and Viktorija Lipskienė.

November 2024

Översättare: Annika Rickard

Korrekturläsning: Jaana Blixt och Marie Kniest

Design: Primera - Zentrum für pädagogische Fortbildung Wien & E-School Educational Group

Uygivare: K&R Education Malmö AB

Publikations år: 2024

Cirkulation: Digital. Tillgänglig på: <https://superherolab.eu/>

Pris: Gratis

Co-funded by the
European Union

Innehållsförteckning

1 Välkommen

6

2 Introduktion av GreenComp

10

3 GreenComps områden och kompetenser

15

4 Insamlingen av de bästa experimenten

18

- Introduktion till hållbarhet: Workshopserie 19
- Låt oss bli högljudda 24
- Leksaksfri månad 28
- Firande av speciella dagar 32
- Varför gråter jorden? 35
- Plastavfall genom Steam 39
- Issmältningsexperiment 43
- Grattis på födelsedagen, vatten! 47

Co-funded by the
European Union

Innehållsförteckning

• Väderkvarnskonstruktion	<u>50</u>
• Tillverkar återvinningspapper	<u>53</u>
• Kompostering på förskolan	<u>56</u>
• Odlar tomater: Bearbeta och öva	<u>59</u>
• Trädgårdsskötsel för hållbarhet	<u>63</u>
• Undervisning i sortering och återvinning	<u>66</u>
• Eld i skogen	<u>70</u>
• Utforska insekter	<u>74</u>
• Skyddad art: Sköldpaddor	<u>77</u>
• Gör honung på förskolan	<u>81</u>
• GreenComp-seminariet	<u>85</u>

5 Färgläggnings aktiviteter för barnen **88**

6 Om projektet Superhero Lab **96**

01

V Ä L K O M N A

01

VÄLKOMNA

En samling skapad av förskollärare

Superhero Lab Best Practice Handbook är en handbok skapad av förskollärare som är dedikerade till att lära ut hållbarhet till barn. Denna handbok, som utvecklats som en del av projektet Superhero Lab Erasmus+, innehåller praktiska aktiviteter som redan har testats framgångsrikt på förskolor. Genom att dela med sig av sina erfarenheter kan detta ge inspiration till andra förskolor att undervisa kring hållbarhet på ett roligt och praktiskt sätt.

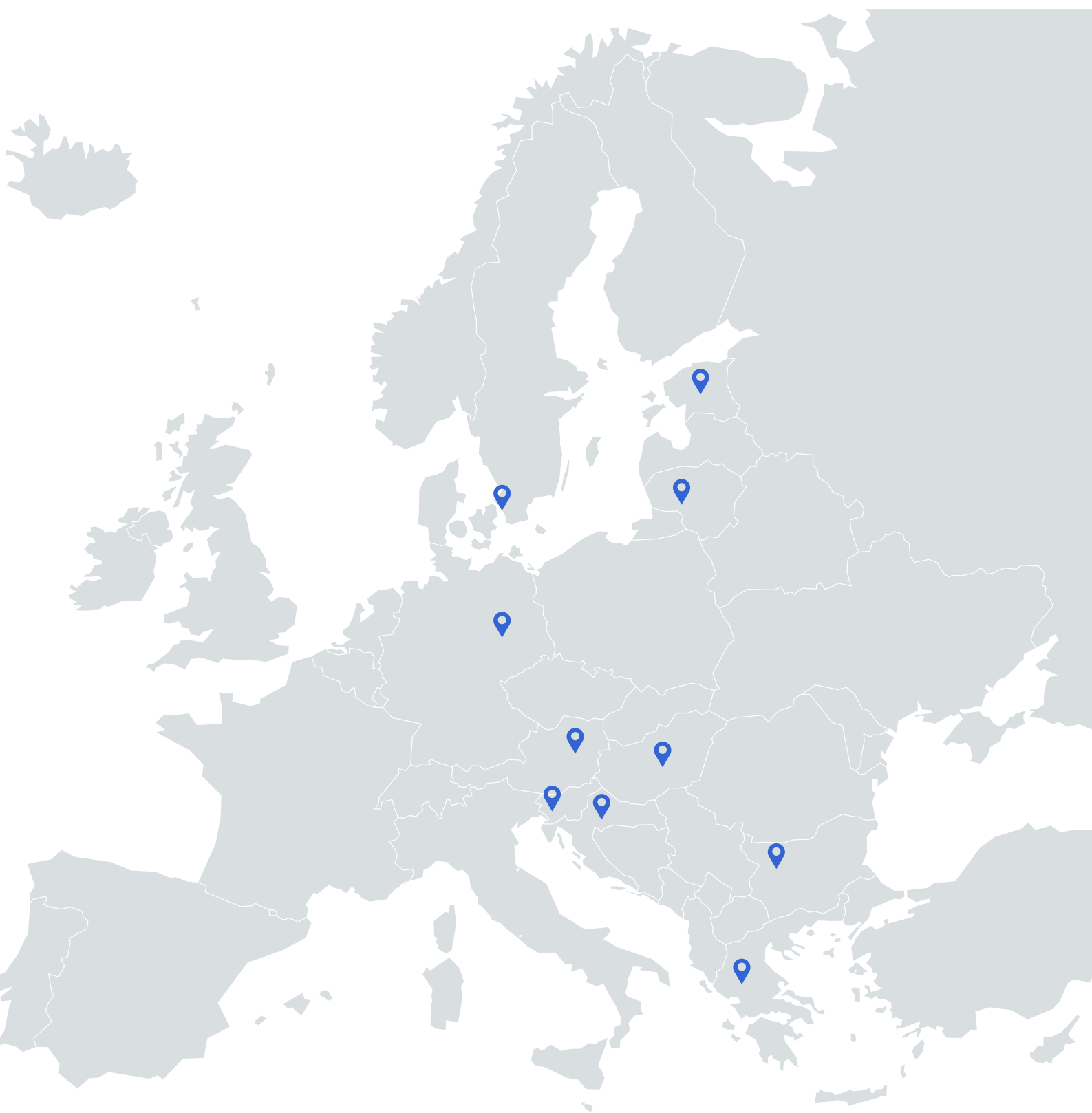
Idag är det viktigare än någonsin att lära barn om att ta hand om vår planet eftersom vi står inför aldrig tidigare skådade miljöutmaningar som kommer att forma deras framtid. Klimatförändringar, avskogning, föroreningar och den snabba förlusten av biologisk mångfald har långtgående effekter på planeten och påverkar luftkvaliteten, vattentillgången, livsmedelstillgången och hälsan hos ekosystem som stödjer allt liv. När dessa frågor intensifieras blir behovet av att utrusta barn med kunskap, värderingar och vanor för att leva hållbart avgörande. Genom att tidigt lära dem om miljöansvar ger vi dem möjlighet att göra välgrundade val och anta metoder som kan hjälpa till att skydda naturresurser, minska avfall och bevara den biologiska mångfalden.

Varje exempel i handboken inkluderar:

Kort översikt

- [GreenComp kompetensbeteckning](#)
- [Undervisnings mål utifrån en EU kontext](#)
- [Material som behövs](#)
- [Beräknad tidsåtkomst](#)
- [Genomförandet steg-för-steg](#)

19 PRAKTISKA EXEMPEL FRÅN 10 EUROPEISKA LÄNDER.

1

Praktiskt lärande genom att göra

Ge barn möjligheter att utforska med sina händer, observera vad som händer och se hur deras handlingar kan göra skillnad. Uppmuntra dem att använda alla sina sinnen, särskilt att känna. Fokusera på processen snarare än slutresultatet, så att barnen kan pausa och uppleva varje steg fullt ut.

FÅ UT DET MESTA AV DEN HÄR HANDBOKEN

2

Proximal utvecklings zon

Tänk på varje barns behov, intressen och förmågor. Alla barn lär sig på olika sätt och aktiviteter kan behöva anpassas för att matcha deras förutsättningar och behov. Proximal utvecklings zon betyder inlärningszonen där barn kan göra mer med lite hjälp än de skulle kunna göra ensamma.

3

Arbeta med ditt lokala samhälle

Arbeta med vårdnadshavare, kollegor och närsamhället för att göra hållbart lärande till ett gemensamt mål. Detta sätt att samarbeta stärker barns lärande upplevelser och visar dem att alla har en roll i att ta hand om miljön.

Med hjälp.

Uppgifter ett barn kan göra utan hjälp.

4

Inkludera reflektion

Ta en stund för att vägleda barn att reflektera över vad de lärt sig och upplevt. Enkla frågor som "Vad upptäckte vi idag?" eller "Hur hjälpte vi miljön?" uppmuntra barn att tänka på effekterna av sina handlingar och förstärka värdet av hållbarhet.

02

I N T R O D U K T I O N
A V G R E E N C O M P

02

GREENCOMP

Det europeiska kompetensramverket för hållbarhet

GreenComp är ett ramverk designat av Europeiska kommissionen för att främja hållbarhet och miljömedvetenhet genom utbildning inom EU. Tanken bakom GreenComp är att utrusta individer med de kunskaper, färdigheter och attityder som krävs för att engagera sig i hållbara metoder och bidra till den gröna omställningen. Vid första anblicken kan GreenComp verka teoretiskt, men dess innehåll kan tillämpas över hela utbildnings spektrumet, från förskolan till högre utbildningsnivåer. Lärare kan anpassa och ändra innehållet efter barnens eller elevernas ålder.

Eftersom förskolan markerar våra barns första steg in i utbildningssektorn är det avgörande att börja arbeta mot vår gemensamma framtid från tidig ålder. Därför anser vi, partnererna i Superhero Lab, att det är av yttersta vikt att integrera delar av GreenComp i vårt arbete.

[GreenComp finns på 24 språk.](#)

Genom att främja en djup förståelse för ekologiska principer och hållbara metoder, syftar GreenComp till att ge individer möjlighet att vidta meningsfulla åtgärder för att bevara miljön och klimat tålighet.

GreenComp består av fyra kompetensområden som vart och ett fokuserar på specifika aspekter av hållbarhet.

1

Förkroppsligar hållbarhetsvärden

Detta område betonar vikten av att utveckla personliga och kollektiva värderingar som stödjer ett hållbart liv. Det uppmuntrar individer att internalisera hållbarhetsprinciper, vilket främjar en känsla av ansvar och etiskt engagemang för miljövard.

2

Omfamna komplexitet i hållbarhet

De praktiska kunskaper och färdigheter som krävs för ett hållbart boende. Det inkluderar förståelse av ekologiska principer, resurshantering och hållbara konsumtionsmönster. Målet är att ge individer möjlighet att göra välgrundade val som minimerar miljöpåverkan.

FYRA KOMPETENS OMRÅDEN INOM GREENCOMP

3

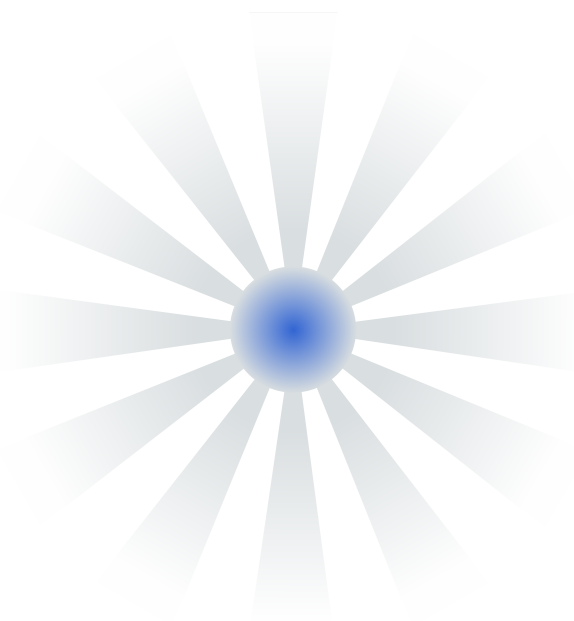
Föreställer sig en hållbar framtid

Behovet av ekonomisk läskunnighet inom ramen för hållbarhet. Det omfattar gröna jobb, hållbart företagande och cirkulär ekonomi. Målet är att förbereda individer att delta i och driva miljövänliga och socialt ansvarsfulla ekonomiska aktiviteter.

4

Agera för hållbarhet

Förmåga att aktivt delta i att lösa miljöproblem. Det inkluderar färdigheter i kritiskt tänkande, problemlösning och samarbetsåtgärder. Individer uppmuntras att engagera sig i samhällsaktiviteter, policyskapande och samhällsinitiativ som syftar till miljöskydd och hållbarhet.

GREENCOMP INOM UTBILDNING

Tvårvetenskapligt lärande

Ramverket kan ge underlag för att utveckla läroplaner, utbildningsprogram och utbildningsresurser som främjar hållbarhetskompetenser. Det uppmuntrar tvårvetenskapligt lärande, som kombinerar vetenskap, samhällskunskap, ekonomi och etik för att ge en holistisk förståelse av hållbarhet.

Läroplansutveckling: Utbildningsinstitutioner uppmuntras att integrera GreenComp-principer i sina läroplaner. Detta innebär att utforma kurser och program som inkluderar hållbarhetsämnen och främjar kritiskt tänkande kring miljöfrågor.

Läroplaner: Lärare spelar en avgörande roll i implementeringen av GreenComp. Utbildningsprogram är nödvändiga för att utrusta lärare med kunskaper och färdigheter för att effektivt lära ut hållbarhetskoncept och främja en hållbarhetskultur i sina klassrum.

Erfarenhetsinläring: GreenComp förespråkar praktiska inläringserfarenheter som gör det möjligt för studenter att engagera sig direkt i miljöfrågor. Detta kan inkludera studiebesök, samhällsprojekt och simuleringar som ger praktiska insikter om hållbarhetsutmaningar och lösningar.

Bedömning och utvärdering: För att säkerställa effektiviteten hos GreenComp är det viktigt att utveckla bedömningsverktyg som mäter elevernas hållbarhetskompetenser. Detta innebär att utvärdera inte bara deras kunskap utan också deras attityder och beteenden gentemot hållbarhet.

**TANKEN BAKOM ÄR ATT
SKAPA EN GENERATION
AV MILJÖMEDVETNA
INDIVIDER SOM ÄR
REDO ATT LEDA
OMSTÄLLNINGEN TILL
EN HÅLLBAR FRAMTID.**

Helhetssynen säkerställer
att hållbarhet inte
behandlas som ett
isolerat ämne utan
integreras i alla delar av
utbildning och vardagsliv.

03

**G R E E N C O M P S
O M R Å D E N O C H
K O M P E T E N S E R**

03

GreenComps områden och kompetenser

Kompetensområde	Kompetens										
		Introduktion till hållbarhet	Låt oss bli högljudda	Leksaksfri månad	Firande av speciella dagar	Varför gräter jorden?	Plastavfall genom Steam	Issmältningsexperiment	Gratis på födelsedagen, vatten!	Vädervarnskonstruktion	Tillverkar återvinningspapper
Förkroppsligar hållbarhetsvärden	1.1 Värdering av hållbarhet	•			•		•	•	•	•	•
	1.2 Stödja rättvisa	•			•		•	•	•	•	•
	1.3 Att främja naturen	•			•		•	•	•	•	•
Omfamna komplexitet i hållbarhet	2.1 Systemtänkande		•	•		•	•				
	2.2 Kritiskt tänkande		•	•		•	•				
	2.3 Probleminramning		•	•		•	•				
Föreställer sig en hållbar framtid	3.1 Framtidens läskunnighet					•	•	•		•	
	3.2 Anpassningsförmåga					•	•	•		•	
	3.3 Utforskande tänkande					•	•	•		•	
Agera för hållbarhet	4.1 Politisk myndighet		•	•	•		•				
	4.2 Kollektiva åtgärder	•	•	•	•		•			•	
	4.3 Individuellt initiativ	•	•	•	•		•			•	

GreenComp-beteckning

Kompetensområde	Kompetens	Kompostering på förskolan	Odla tomater: Process & praktik	Trädgårdsskötsel för hållbarhet	Undervisning i sortering och återvinning	Skog och elden	Utforska insekter	Skyddade arter: sköldpaddor	Gör honung på dagis	GreenComp-seminariet
Förkroppsligar hållbarhetsvärden	1.1 Värdering av hållbarhet	•	•	•	•	•	•	•	•	•
	1.2 Stödja rättvisa	•			•	•		•		•
	1.3 Att främja naturen	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Omfamna komplexitet i hållbarhet	2.1 Systemtänkande					•		•	•	•
	2.2 Kritiskt tänkande					•		•	•	•
	2.3 Probleminramning					•		•	•	•
Föreställer sig en hållbar framtid	3.1 Framtidens läskunnighet						•			•
	3.2 Anpassningsförmåga						•			•
	3.3 Utforskande tänkande						•			•
Agera för hållbarhet	4.1 Politisk myndighet									•
	4.2 Kollektiva åtgärder	•	•	•	•					•
	4.3 Individuellt initiativ	•	•	•	•					•

04

I N S A M L I N G
A V
D E B Ä S T A
E X P R I M E N T
E N

04

INTRODUKTION TILL HÅLLBARHET

Julia Perez

Oberoende hållbarhetskonsult, Berlin, Tyskland

Kort översikt

Denna plan beskriver en serie av hållbarhets undervisnings aktiviteter utformade för att introducera ämnet hållbarhet för barn. Undervisningen syftar till att lära barn att skydda djur, växter och miljön. Projektet främjar ett intresse till naturen och utvecklar tänkesätt mot hållbarhets metoder.

Nyckelord: Hållbarhet, Miljöskydd, Gemenskap, Kreativitet.

Material

- Återvunnen kartong och papper
- Kritor, färg
- Fröer och plantmaterial
- Böcker om hållbarhet och miljö
- Modell lera, träpinnar
- Källsortering för att slänga olika materiel
- Musikinstrument för sång och dans

Varaktighet

- Varje pass varar från 1 till 1,5 timmar.

Lärandemål

- 1 Introducera barn kring begreppet hållbarhet på ett lekfullt och engagerande sätt.
- 2 Ge barn möjlighet att ta aktiva roller för att skydda miljön.
- 3 Berika barns ordförråd relaterat till hållbarhet och miljöskydd.
- 4 Utveckla kreativitet, samarbete, kritiskt tänkande och förståelse för miljön.
- 5 Uppmuntra återvinning och vatten besparing.

HUR GÖR MAN?

Välj en eller två sessioner
eller implementera hela
paketet.

Green Comp

- Förkroppsligar
hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

1 Introduktion

Börja med en sång och dans relaterad till naturen.

Introducera projektet och dess mål.

Genomför ett samtal där barn delar med sig av sina favorit växter och djur.

Delta i rörelser som efterliknar träd, stenar etc.

Skattjakt: Ta med barnen på en kort natur promenad runt förskolan eller en närliggande park. Ge varje barn en liten väska eller korg och en enkel checklista med naturliga föremål att hitta (t.ex. ett löv, en liten sten, ett blomblad).

2 Gör dagboken

Läs den interaktiva boken "Planet Rescue."

Skapa en projektdagbok med återvunnen kartong och papper. Förse varje barn med två bitar återvunnen kartong för fram- och bakpärmen på deras dagbok.

Ge varje barn flera ark återvunnet papper för insidan av deras dagbok.

Visa dem hur man slår hål längs ena kanten av papperet och omslagen.

Hjälp barnen att binda sina dagböcker genom att trä snöre eller garn genom de stansade hålen och knyta det ordentligt.

Dekorera dagboken med teckningar och collage.

Be barnen skriva sina namn på framsidan och dekorera första sidan med en teckning av deras favoritaspekt av naturen.

3 Vår planet

Diskutera planeten och dess betydelse. Ställ frågor som "Vad tycker du om med vår planet?" och "Vad kan vi göra för att hålla vår planet frisk och vacker?"

Skapa en girlang av återvunnen kartong. Gör ett collage som visar en glad och ledsen planet med föremål som är bra och dåliga för miljön. Dela en stor affischtavla i två sektioner: en märkt "Happy Planet" och den andra märkt "Sad Planet". Ge barnen bilder från tidningar som visar olika miljöscener (t.ex. rena floder, nedskräpning, återvinning, avskogning). Låt barnen klippa ut bilder och göra ett collage.

HUR GÖR MAN?

**Barnens kreativa
alsters kan ställas ut på
förskolan**

Resurser

Böcker:

**K Persson Gode (2024)
Aktivitetskort i förskolan
ute året om.**

Steg-för-steg

4 Binas roll

Lär dig om bins liv och deras betydelse. Visa bilder eller en kort video om bin och deras roll i pollineringen och ekosystemet.

Hantverksbin med återvunnet material:

- Ge barnen återvunnet material för att skapa sina egna bin.
- Visa dem hur man använder flask korkar för biets kropp, piprensare för antenner och googly ögon.
- Hjälpt barnen att sätta ihop sina bin med hjälp av lim och annat material.
- Uppmuntra dem att vara kreativa och sätta sin personliga touch på sina bin.

5 Växter och natur

Lär dig om olika delar av växter:

- Visa bilder på växter som visar olika delar (rötter, stjälk, löv, blommor).
- Diskutera funktionen för varje del: rötter (absorberar vatten och näring), stjälk (stödjer växten), löv (fotosyntes) och blommor (reproduktion).

Skapa ett växtpussel:

- Ge varje barn en mall för pusselbitar skuren av kartong.
- Låt barnen färglägga och märka varje del av växten på pusselbitarna.
- Hjälpt dem att sätta ihop pusslet på en bit återvunnet papper eller kartong, limma bitarna på plats.
- Uppmuntra dem att lägga till ritningar av rötter, stjälkar, löv och blommor i deras pussel.
- Gå ut och plantera frön.

HUR GÖR MAN?

Relatera aktiviteterna
till barnens vardag.

Resurser

Boka:

E. Hasler (1987).
Blommornas stad.

Citationstecken:
Ett ton återvunnet papper
räddar 17 träd.

-- Världen räknas

Steg-för-steg

- 6 Bo i vårt kvarter**
Läs en berättelse om grannskap och samhälle, som "Blommornas stad" av Eveline Hasler.
Rita och bygg en dröm lekplats med hjälp av modell lera och återvunnet material.
Uppmuntra barn att inkludera element som främjar hållbarhet, som återvinnings kärl eller kommunala avfallsstationer. Låt dem använda modell lera för att skapa små figurer eller föremål, och träpinnar för strukturer som gungor eller rutschkanor.
- 7 Undervisnings aktivitet 7: Att observera naturen**
Besök en park för att observera och skapa gatukonst. Delta i naturobservations aktiviteter.
Ta med barnen till ett säkert område där de kan använda krita.
Uppmuntra dem att skapa stora teckningar av de växter, djur och insekter de observerade under promenaden.
- 8 Undervisnings aktivitet 8: Återvinning och avfallshantering**
Läs en bok om sophämtning. Efter berättelsen ber du barnen dela med sig av vad de lärde sig eller tyckte var intressant om återvinning och avfallshantering. Förklara hur sopor samlas in från hem och förs till återvinningscentraler eller soptippar.
Diskutera fördelarna med återvinning för miljön, som att minska avfallet och spara resurser.
Genomför en återvinningsaktivitet med olika behållare:
- Ge barnen olika behållare eller kärl märkta för olika typer av återvinningsbart material (plast, papper, metall, etc.).
 - Ge dem konsttillbehör och låt dem dekorera soporna för att göra dem färgglada och lätta att identifiera.
 - Uppmuntra dem att lägga till symboler eller ritningar som representerar den typ av material som varje papperskorg är avsedd för.
 - Sprid ut en samling återvunnet material (plastflaskor, papper, kartong, burkar) på ett bord eller på golvet.
 - Låt barnen turas om att sortera föremålen i rätt papperskorgar och diskutera varför varje föremål hör hemma i en viss papperskorg.

HUR GÖR MAN?

Rörelse och fysisk aktivitet kan bidra till att stärka inläringen.

Resurser

- Ordspråk:

Den bästa tiden att plantera ett träd var för 20 år sedan. Den näst bästa tiden är nu.

Vi ärver inte jorden från våra förfäder; vi lånar det av våra barn.

Steg-för-steg

9 Session 9: Superhjälte aktioner

Avsluta dagboken:

- Ge barnen sina hållbarhets dagböcker eller ordböcker som skapats under tidigare sessioner.
- Ge dem tid att lägga till sista teckningar eller bidrag relaterade till vad de har lärt sig om hållbarhet.
- Uppmuntra barnen att dela sina favoritsidor i dagboken.

Spela superhjälte spel där barn väljer en åtgärd för att skydda planeten:

- Superhjälte stafett: Ställ upp ett stafettlopp där barn utför olika superhjälte aktioner på varje station (t.ex. plocka skräp, sortera återvinningsbart material, vattna växter). Dela in barnen i lag och låt dem tävla genom stationerna och slutföra åtgärderna så snabbt som möjligt.
- Superhjälte handling: Låt varje barn berätta för gruppen om ett superhjälte handling de skulle vilja göra för att skydda planeten.

Skapa superhjälte masker:

- Ge barnen återvunnen kartong eller papper för att skapa superhjälte masker.
- Ge dem konstmaterial för att dekorera deras masker med färger, mönster och superhjälte symboler.
- Hjälp dem att fästa snören på sina masker så att de kan bära dem.

10 Pass 10: Utställnings förberedelser

Förbered material för utställningen.

Skapa färgglada hand avtryck och en stor affisch för vårdnadshavare.

Bjud in vårdnadshavare för att visa barnens arbete.

LÅT OSS BLI HÖGLJUDA

Anita Hegedüs & Esther Karner Förskola Schmetterling, Wien, Österrike

Kort översikt

Denna aktivitet beskriver ett holistiskt veckolångt miljöprogram för barn på förskolan, som involverar kreativa arbeten, praktiska aktiviteter och samhällsdeltagande. Aktiviteterna syftar till att uppmuntra miljömedvetenhet och hållbara metoder hos barn, och uppmuntra aktivt deltagande från både barnen och deras vårdnadshavare.

Nyckelord: Miljömedvetenhet, Samhällsengagemang, Demonstration, Klimatskydd, Återvinning.

Material

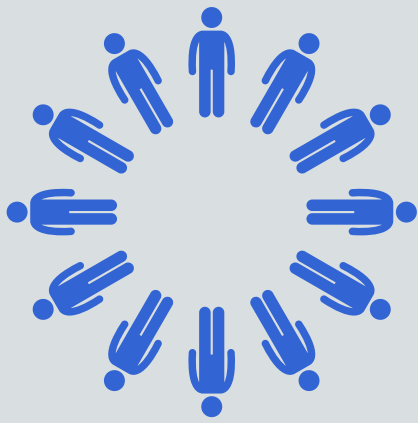
- Återvunnet material (kartong, träpinnar, gamla leksaker, skokartonger)
- Konsttillbehör (färg, markörer, lim, sax)
- Trädgårdsredskap, frön
- Cyklar och reparationsverktyg
- Enkätformulär
- Affischer och t-shirts för demonstrationer
- Musikinstrument
- Material för att bygga väderkvarnar och annat hantverk
- Köksartiklar för kalla måltider

Varaktighet

- 1 vecka

Lärandemål

- 1 Utveckla en förståelse för miljövard och hållbarhet.
- 2 Främja kreativitet genom återvinnings- och återvinningsaktiviteter.
- 3 Uppmuntra vanor att minska, återanvända och återvinna i det dagliga livet.
- 4 Främja samhällsengagemang och samarbete i hållbarhets undervisning.
- 5 Uppmuntra problemlösning och kritiskt tänkande genom olika aktiviteter.

HUR GÖR MAN?

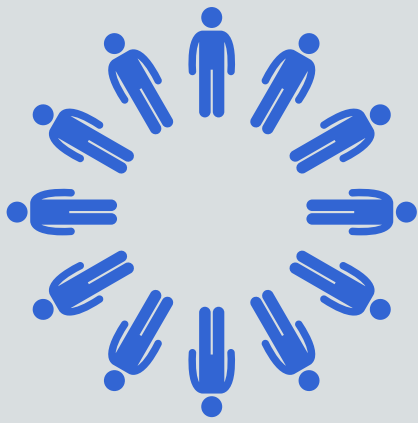
**Involvera barn,
föräldrar och samhället
i stort.**

Green Comp

- Omfamna komplexitet i hållbarhet
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Måndag: Kreativitet**
Morgoncirkel: Introducera temat miljömedvetenhet.
Aktivitet: Skapa affischer och t-shirts med miljöbudskap.
Sånger: Lär ut och sjung sånger om miljön.
Konst: Använd återvunnet material för att skapa konstverk.
Diskussion: Prata om vikten av att skydda miljön.
- 2 Tisdag: Återbruk och återvinning**
Aktivitet: Organisera återbruk där barn skapar nya föremål av gamla material (t.ex. att göra en bokhylla av en gammal gitarr).
Skapande arbete: Skapa instrument och dekorationer av oanvända material.
Bazaar: Förbered föremål för en fredags basar.
- 3 Onsdag: Städa och sköta**
Aktivitet: Vårdnadshavare och barn tar med cyklar för att laga och städa tillsammans.
Städning: Tilldela grupper att städa avsedda områden runt förskolan.
Sortering: Samla in och sortera sopor till återvinningsbart och icke-återvinningsbart.
Interaktivt lärande: Diskutera avfallens inverkan på miljön och hur återvinning hjälper.
- 4 Torsdag: Tänk en förändring**
Transport utmaning: Uppmuntra vårdnadshavare att använda kollektivtrafik, cykla eller att gå till förskolan.
Energibesparing: Ingen användning av el för dagen; förbereda kalla måltider.
Enkät: Genomför undersökningar för att se hur vårdnadshavarna och barnen har transporterat sig till förskolan.
Vetenskaps projekt: Bygg väderkvarnar och bilar som drivs av vindenergi.

HUR GÖR MAN?

Miljöveckan visar barn effekten av deras handlingar.

Resurser

- [Miljövecka i bilder](#)

Böcker:

[C. Brown & W. Robins \(2017\). Secrets of Our Earth \(Shine-A-Light\).](#)

[E. Bone & S. Effort \(2017\). Allt börjar med ett frö... Hur mat växer.](#)

[K. Daynes \(2015\). Lyft-klaffen. Första frågorna och svaren Hur växer blommor?](#)

[K. Daynes \(2020\). Lyft-the-Flap. Ta hand om vår planet.](#)

[A. James & P. Allen \(2017\). Se Inre energi.](#)

Steg-för-steg

- 5 Fredag: Hörs högt och demonstrera**
Förberedelser: Slutför affischer och t-shirts för demonstrationen.
Demonstration: Barn och vårdnadshavare marscherar för att demonstrera för bättre miljövård, håller affischer och sjunger sånger.
Bazaar: Håll en basar för att sälja de återvunna och återbrukade föremålen som skapats under veckan.
Spel och aktiviteter: Sätt upp stationer på förskolan med spel inriktade på hållbarhet, som att sortera sopor och plantera frön.
- 6 Uppföljande aktiviteter**
Veckoresor: Organisera utflykter varje vecka till skog eller andra utbildningsplatser för att uppmuntra ett hållbart lärande.
Trädgårdsskötsel: Underhåll en trädgård, odlingslådor eller dyl. på förskolan där barn kan plantera och ta hand om olika typer av växter.
Kontinuerligt lärande: Ha böcker om hållbarhet och miljö tillgängligt i den dagliga verksamheten.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

LEKSAKSFRI MÅNAD

Mojca Krajšek Förskola Dobrna, Dobrna, Slovenien

Kort översikt

Genom att ta bort vanliga leksaker från avdelningen uppmuntras barn att utforska, skapa och lära sig med hjälp av naturliga och återvunna material. Detta projekt hjälper barn att förstå vikten av hållbarhet, minskning av avfall och återvinning genom praktiskt lärande och fantasifull lek.

Nyckelord: Återvinning, Naturmaterial, Fantasifull lek, Avfalls minskning, Miljömedvetenhet.

Material

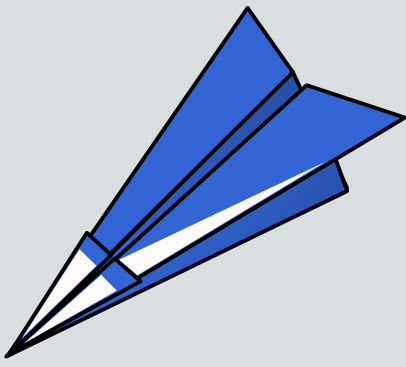
- Återvunnet material (kartong, plastflaskor, knappar, tygrester)
- Naturmaterial (pinnar, löv, stenar, frön)
- Konsttillbehör
- Visuella hjälpmedel
- Behållare för sortering
- Grundläggande verktyg (hammare, spikar, snöre)
- Trädgårdsmaterial (frön, jord, krukor)
- Böcker och dockor för berättande

Varaktighet

- 1 månad med dagliga aktiviteter och veckoteman.

Lärandemål

- 1 Uppmuntra barn att använda sin kreativitet för att göra leksaker av naturliga och återvunna material.
- 2 Utveckla problemlösningsförmåga genom att skapa och leka med icke-traditionella material.
- 3 Uppmuntra att minska, återanvända och återvinna i det dagliga livet.
- 4 Förbättra social interaktion och lagarbete när barn samarbetar i projekt och lekaktiviteter.
- 5 Ge sensoriska upplevelser genom att använda olika naturmaterial.

HUR GÖR MAN?

Dagliga aktiviteter och
veckovisa teman håller
barnen engagerade och
lärande.

Green Comp

- Omfamna komplexitet i hållbarhet
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

1 Introduktion: Dag 1

Diskutera med barnen vad leksaksfri månad är och varför det är viktigt.

Visa filmer och bilder om avfall, återvinning och hållbarhet.

Förklara målen och vad som kommer att göras under månaden.

2 Materialinsamling: Dag 2-3

Be barn ta med sig återvinningsbara och naturliga material hemifrån.

Ordna material i kategorier för enkel åtkomst under aktiviteter.

3 Skapa leksaker och spel: Vecka 1

Uppmuntra barn att skapa sina favoritleksaker med hjälp av det insamlade materialet.

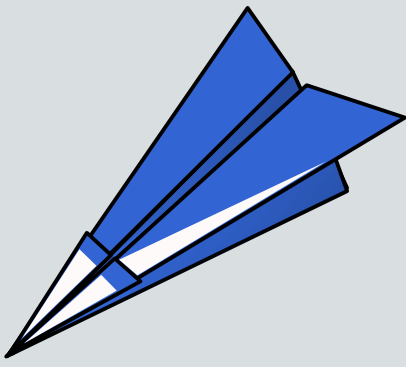
Ge vägledning och stöd när de utforskar olika sätt att tillverka leksaker.

4 Didaktiska spel och lärverktyg: Vecka 2

Introducera didaktiska spel gjorda av återvunnet material (t.ex. sorterings spel, matchande spel).

Använd dessa spel för att lära ut begrepp som siffror, former och färger;

- Använd kartongbitar och hjälp barnen att skapa en uppsättning dominobrickor med siffror och motsvarande prickar. Guide dem i att dekorera och numrera varje domino bit. Förklara hur man spelar domino, matcha siffror med siffror eller prickar till prickar.
- Hjälp barnen att skära ut olika former (cirklar, kvadrat, trianglar) från kartongen. Guide barn i att färglägga och dekorera deras former. Låt barnen matcha de utskurna formerna på tavlan. Låt barn spåra formerna med fingrarna.
- Använd kapsyler eller små behållare och färg eller markörer. Hjälp barn att måla eller färglägga varje flasklock/behållare i olika färger. Skapa en sorterings tavla med färg kodade fack eller ytor. Guide barn i att sortera kapsylerna/behållarna efter färg.

HUR GÖR MAN?

Genom praktisk nedsänkning utvecklar barn en djupare uppskattning för återvinning och återanvändning.

Resurser

- [Sensorisk vägguide](#)

Steg-för-steg

5 Konst och berättande: Vecka 3

Engagera barn i att skapa konstprojekt med naturliga och återvunna material.

Använd böcker och dockor för att berätta historier om miljöteman.

Låt barnen göra sina egna dockor och kostymer för rollspel.

Lär barn hur man använder kartonger och rör för att skapa bilar, lastbilar och små hus. Hjälptill med att klippa och montera bitar och uppmuntra barn att dekorera sina skapelser med markörer och klistermärken. Diskutera olika typer av fordon och byggnader för att inspirera till olika skapelser.

6 Sensoriska vägar: Vecka 4

Skapa sensoriska vägar och uppmuntra barn att utforska olika texturer och material:

- Planering: Tillhandahåll papper och markörer så att barnen kan rita sina idéer för den sensoriska vägen. Diskutera sekvensen av texturer och material de vill ha med. Tilldela olika delar av vägen till små grupper av barn att designa och bygga.
- Göra textur paneler: Tillhandahåll mattor eller stora bitar av kartong som bas för varje sektion av banan. Hjälptill barn att limma eller tejpa olika material på basen för att skapa textur paneler.
- Exempel på paneler: Mjuka texturer: tyg rester, bomullstussar, gräs. Grova texturer: sandpapper, bark, stenar. Mjuka texturer: Bubbelplast, lera. Naturliga texturer: Blad, kottar, jord. Uppmuntra barnen att dekorera med färger och markörer. Roterat grupper.
- Lägg ut textur panelerna på ett avsett område på avdelningen eller utomhus på gården. Använd tejp eller lim för att fästa panelerna på plats, vilket skapar en kontinuerlig bana. Guide barn genom vägen och uppmuntra dem att beskriva hur varje textur känns.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

FIRANDE AV SPECIELLA DAGAR

Mónika Sári Montessori Förskola palánta, Fót, Ungern

Kort översikt

Denna plan är utformad för att introducera barn till hållbarhet och miljö genom att fira tre speciella dagar: europeisk mobilitets vecka i september, jordens dag i april och vattendagen i mars. Barn lär sig om miljöskydd, att använda resurser på ett klokt sätt och att förstå sambandet mellan allt levande.

Nyckelord: Mobilitet, Vattenvård, Förnybara resurser, Föreningar, Natur.

Material

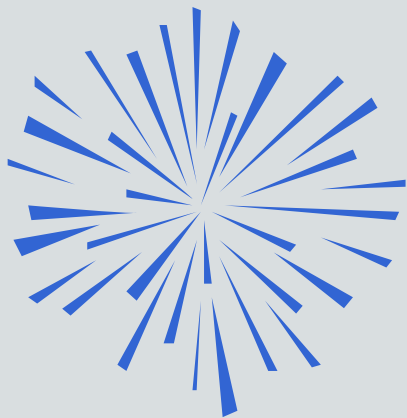
- Cyklar, skotrar och dekors tillbehör (Mobility Day)
- Djurbilder, plysch leksaker och riktiga djur interaktioner (Earth Day)
- Vattenrelaterade läromedel, återvunnet material för båtar (Vattnets dag)
- Trädgårdsredskap, frön, vattenkannor
- Tillbehör för konst och hantverk: lera, löv, stenar, färger

Varaktighet

- Varje speciell dag kan firas över en vecka, med dagliga aktiviteter som varar 1-2 timmar.

Lärandemål

- 1 Utveckla en förståelse för hållbarhet och varför det är viktigt.
- 2 Lär sig om olika transportsätt och deras miljöpåverkan.
- 3 Förståelse av temadagen "Jordens dag".
- 4 Inse vikten av vattenbesparing och praktiska sätt att spara vatten.
- 5 Främja ansvarskänsla och omsorg om miljön.

HUR GÖR MAN?

Dagliga aktiviteter och
veckovisa teman håller
barnen engagerade och
lärande.

Green Comp

- Förkroppsligar
hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

1 Rörlighetsdag/vecka

Informera vårdnadshavare om Mobility Day och uppmuntra dem att hjälpa barn att dekorera sina cyklar eller skotrar.

Diskutera med barn varför det är bättre för miljön att använda kollektivtrafik, cykla eller gå.

Anordna en dekorerad cykel/skoterparad på förskolan.

Använd visuella hjälpmedel för att visa olika transportsätt och diskutera deras miljöpåverkan.

Ha en berättar session om olika transportsätt och deras miljöpåverkan.

Uppmuntra barn att dela med sig av sina tankar om hur de kan minska bilanvändningen.

2 Jordens dag

Ordna besök av en djurexpert eller en vårdnadshavare med husdjur.

Förklara betydelsen av Jordens dag och vad det innebär att skydda vår planet.

Låt barn interagera med ett riktigt djur som tagits med till klassrummet.

Ta en natur vandring till en närliggande skog eller park. Använd visuella hjälpmedel för att identifiera växter och djur.

Varje barn planterar en blomma eller ett träd i trädgården och markerar det med sitt namn.

Skapa konstprojekt med natur tema med lera, stenar och löv.

3 Vatten dag

Samla in återvunnet material för båtillverkningsaktiviteter.

Diskutera var vattnet kommer ifrån och varför det är nödvändigt för livet.

Lär barn praktiska sätt att spara vatten (t.ex. att stänga av kranen medan du borstar tänderna).

Gör båtar av återvunnet material och testa dem i en kontrollerad vattenmiljö.

Besök en närliggande flod eller sjö och observera vattenlevande liv.

Låt barnen bära blå T-shirts för att symbolisera vatten och diskutera dess betydelse.

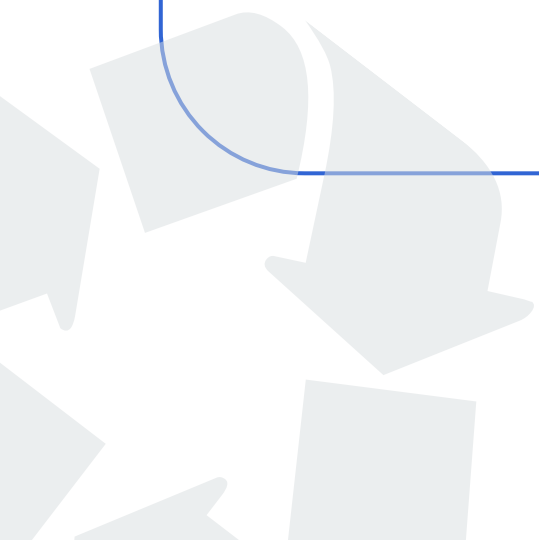
MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

VARFÖR GRÅTER JORDEN?

Orinta Laureckienė & Vaida Klimavičienė Förskola Ziedelis, Siauliu, Litauen

Kort översikt

Denna projektplan syftar till att lära barn om de miljöutmaningar som vår planet står inför och hur de kan bidra till dess skydd. Projektet "Why is the Earth Crying" engagerar barn genom diskussioner, pedagogiska videor, praktiska aktiviteter, berättande och interaktiva spel för att förstå och ta itu med frågor som föroreningar, återvinning och hållbarhet.

Nyckelord: Föroreningar, Återvinning, Växthuseffekt, Skydd, Avfallshantering.

Material

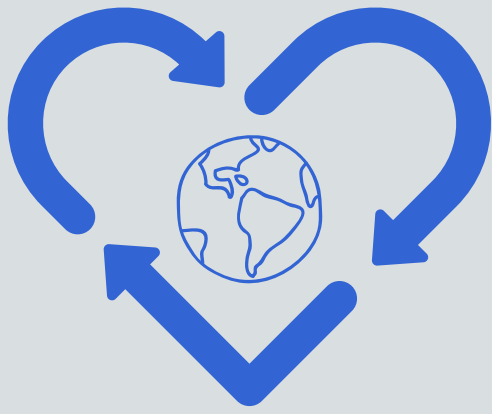
- Modell av jorden
- Videor om växthuseffekten och återvinning
- 2 burkar
- 2 termometrar
- Papperskorgar för sortering av avfall
- Återvinningsbart material
- Surfplattor eller datorer för interaktiva spel
- ChatterPix Kids-appen
- Konsttillbehör (markörer, sax, lim, knappar)
- Återanvändbara shoppingkassar
- Begagnade t-shirts och skor
- Duk och projektor för videopresentationer

Varaktighet

- Ca. 4 timmar fördelat på flera dagar.

Lärandemål

- 1 Förstå orsakerna och effekterna av miljöförstöring, såsom växthuseffekten.
- 2 Lär dig vikten av återvinning och hur du sorterar avfall på rätt sätt.
- 3 Utveckla kritiskt tänkande relaterade till miljöfrågor.
- 4 Uppmuntra deltagande i lokala återvinningsprogram och samhällsaktiviteter för att främja hållbarhet.
- 5 Inspirera kreativitet genom att använda återvinningsbara material på innovativa sätt.

HUR GÖR MAN?

Erbjud barn olika typer av lärande om samma ämne.

Green Comp

- Omfamna komplexitet i hållbarhet
- Föreställer sig en hållbar framtid
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

1 Introduktion: 20 min

Presentera en "gråtande" modell av jorden och fråga barnen varför de tror att jorden gråter.

Visa en pedagogisk video om växthuseffekten.

Diskutera sätt att skydda miljön och betona vikten av att minska föroreningar och spara resurser.

2 Växthuseffektexperiment: 30 min

Gör ett enkelt experiment som visar att luften i en stängd burk är varmare, vilket illustrerar växthuseffekten:

- Samla barnen runt ett bord där de tydligt kan se materialet.
- Visa dem de två glasburkarna och termometrarna. Förklara att en burk kommer att vara öppen och den andra stängs för att se skillnaden i temperatur.
- Placera en termometer inuti varje burk och fäst locket på en av burkarna, lämna den andra öppen.
- Placera båda burkarna på en solig plats där de får lika mycket solljus.
- Be barnen förutsäga vilken burk som kommer att bli varmare och varför.
- I väntan på att temperaturen ska stiga (cirka 10 minuter), engagera barnen i en diskussion om varför de tror att den stängda burken kan bli varmare. Relatera detta till växthuseffekten, där den "stängda burken" representerar jordens atmosfär som fångar värme.
- Kontrollera temperaturen i båda burkarna efter 10 minuter. Anteckna temperaturerna på ett kartpapper så att alla kan se.

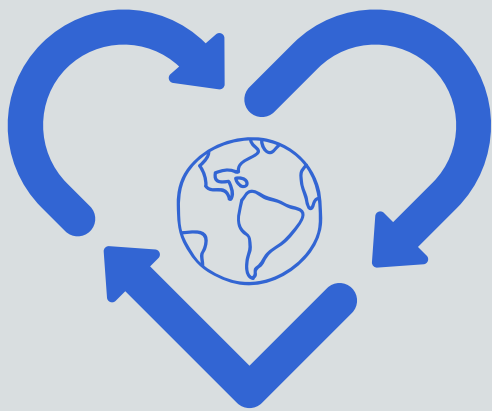
Diskutera resultaten och relatera dem till det bredare begreppet global uppvärmning.

3 Återvinningsutbildningsspel: 30 min

Visa videon "Sortera Smart & Recycling Right."

Spela ett interaktivt spel där barn sorterar olika föremål i lämpliga återvinningskärl.

Diskutera vikten av återvinning och avfallens påverkan på miljön.

HUR GÖR MAN?

Använd fler aktiviteter för att lära ut pågående miljöskyddsinsatser.

Resurser

[ChatterPix Kids: Modell av den gråtande jorden och animerade talande bilder om återvinning](#)

[Kahoot](#)

[Hitta utbildningsfilmer om växthuseffekten och sortering av avfall på ditt eget språk.](#)

Steg-för-steg

- 4 Avfallssortering: 30 min**

Lär barn hur man sorterar avfall i olika kategorier. Träna på att sortera återvinningsbart material med hjälp av medföljande papperskorgar. Använd ChatterPix Kids-appen för att skapa animerade talande bilder om återvinning.
- 5 Stöd till återvinnings program: 30 min**

Introducera lokala återvinnings program och förklara hur familjer kan delta. Uppmuntra barn att ta med sig återvinningsbart material hemifrån för en återvinnings resa på förskolan.
- 6 Från skräp till skatt: 40 min**

Genomför konstprojekt där barn skapar nya föremål av återvinningsbart material, som att göra återanvändbara shoppingkassar av gamla T-shirts:

 - Ge varje barn en gammal t-shirt och en sax. Visa dem hur man klipper av ärmarna på t-shirten. Dessa kommer att bilda handtagen på påsen.
 - Instruera dem att skära ut halsen för att skapa en öppning på toppen av väskan.
 - Vänd ut och in på T-shirten. Visa barnen hur man knyter botten av t-shirten för att skapa botten av väskan.
 - Vänd påsen åt höger igen. Låt barnen dekorera sina väskor med tygmarkörer, färg, knappar, band och lappar.
- 7 Sanning eller lögn-spel: 20 min**

Spela ett Kahoot-spel där barn svarar på frågor om att minska föroreningar och skydda jorden.
- 8 Köp ingenting Dag: 30 min**

Fira Köp ingenting-dagen (den 24 november) genom att byta ut leksaker och andra föremål som barn inte längre använder. Diskutera fördelarna med att återanvända och dela istället för att köpa nya föremål.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

PLASTAVFALL GENOM STEAM

Artemis Papadimitriou Förskola Stefanovouno, Galanovrisi, Grekland

Kort översikt

Dessa aktiviteter syftar till att lära små barn om plastpåsars miljöpåverkan och hur de kan bidra till hållbarhetsarbetet. Genom interaktiv vetenskap, teknik, matematik och konst kommer barn att utforska plastens egenskaper, förstå dess effekter på miljön och lära sig sätt att minska plastavfallet.

Nyckelord: Plastavfall, Återvinning, ÅNGA, Kritiskt tänkande, Förfrågningsbaserat lärande.

Material

- Genomskinlig skål
- Bitar av plastpåse
- Mätppapper
- Plastpåsar
- Sax
- Tejpa
- Band
- Konstmålningar
- Bee Bot (utbildningsrobot)
- Djur av plast eller papper
- Piet Mondrians målning (1930): "Komposition med rött, blått och gult"

Varaktighet

- 1 vecka
- Dela upp aktiviteter på flera dagar för att hålla barnens motivation hög.

Lärandemål

- 1 Förstå egenskaperna och miljöpåverkan av plastpåsar.
- 2 Introducera grundläggande STEAM-koncept i miljöutbildningssammanhang.
- 3 Utveckla kritiskt tänkande, problemlösningsförmåga och kreativitet.
- 4 Främja positiva attityder och beteenden gentemot miljön.
- 5 Stöd lagarbete och kollaborativt lärande.

HUR GÖR MAN?

Integrera flera ämnen,
utveckla en holistisk
förståelse för
hållbarhet.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Omfamna komplexitet i hållbarhet
- Föreställer sig en hållbar framtid
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

1 Introduktion: 30 min

Läs boken "Plastpåsens resa" för barnen.
Diskutera plastpåsar och miljöpåverkan.
Låt barnen rita en resa av väskan.

2 Vetenskap: Experiment med plastpåsar: 30 min

Be barn att förutsäga vad som händer med plastpåsar i vatten:

- Vilka egenskaper och egenskaper har plastpåsar?
- Hur hållbara är de?
- Vad är deras vikt?
- Vad händer om de är i vatten?
- Är de återvinningsbara?
- Varför är de dåliga för miljön?

Utför experiment genom att placera olika bitar av plastpåsar i vatten och observera om de flyter eller sjunker.

För att testa hållbarheten hos plastpåsar, lämna en bit av påsen i vatten och observera den dagligen under en tvåveckorsperiod.

Registrera observationer och diskutera hållbarhet och återvinningsbarhet av plastpåsar.

3 Teknik: Plastpåse fallskärm: 30 min

Visa bilder på Da Vincis flygmaskiner.

Guide barn att göra fallskärmar med plastpåsar och band:

- Klipp av plastpåsen: Klipp en fyrkant eller cirkel från plastpåsen för att forma fallskärmens tak.
- Fäst snören: Klipp fyra lika långa stycken snöre eller band. Tejpa varje bit till ett hörn eller kant av plasthöljet.
- Koppla ihop snören: Samla ihop de fria ändarna av snören och knyt ihop dem. Fäst en liten vikt på de bundna ändarna.

Testa fallskärmar och diskutera hur plast kan återanvändas kreativt.

HUR GÖR MAN?

Integrera flera ämnen,
utveckla en holistisk
förståelse för
hållbarhet.

Resurser

- L. Usupova (2023).
Plastic Bag's Journey:
En hjärtevärmade
barnbok för unga
läsare som älskar
äventyr och bryr sig
om miljön.

Läs högt video av "One
Plastic Bag"-boken.

Eller någon annan
barnbok om plastpåsar om
den finns på ditt språk.

Steg-för-steg

- 4 Matte: Skapa mönster: 30 min**
Presentera Piet Mondrian och hans konststil.
Låt barn skapa sina egna mönster med hjälp av
klippta bitar av plastpåsar på papper.
Diskutera former, färger och mönster.
- 5 Teknik: Pedagogisk robotik: 40 min**
Förklara problemet med plastavfall i havet.
Använd Bee Bot för att simulera ett rensningsuppdrag,
samla in fisk som fångas i plast.
Programmera Bee Bot för att navigera genom en kurs,
förstärka grundläggande kodningsfärdigheter: Placera
pilarna på spår-havet för att guida Bee Bot till fisken.
Skriv sedan sökvägskoden med pilarna på ett papper.
Tryck slutligen på knapparna för att starta Bee Bots
resa.
- 6 Konst: Designa en ekologisk affisch: 40 min**
Brainstorma idéer för ett ekologiskt budskap om plast
reduktion.
Dela in barn i grupper för att skapa ritningar, skriva
meddelanden och sammanställa information.
Sätt ihop affischen och ställ ut den utanför
avdelningen.

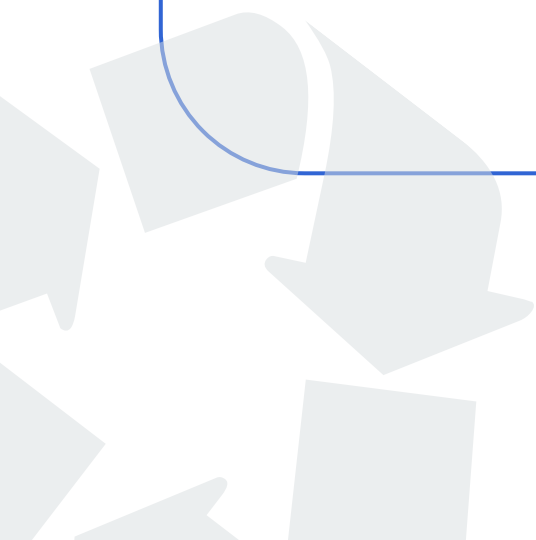
MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

EXPERIMENT FÖR ISSMÄLTNING

Irena Godnič och Barbara Stožir Curk Förskola Solkan, Solkan, Slovenien

Kort översikt

Denna aktivitet introducerar barn i åldrarna 3-5 till konceptet med issmältning och dess effekter på miljön, särskilt med fokus på polarområden. Genom ett praktiskt experiment utforskar barn skillnaderna i issmältning i Antarktis kontra Arktis och förstår effekten på djur och människors liv.

Nyckelord: Klimatförändringar, Hypotes, Observation, Issmältning, Miljö.

Material

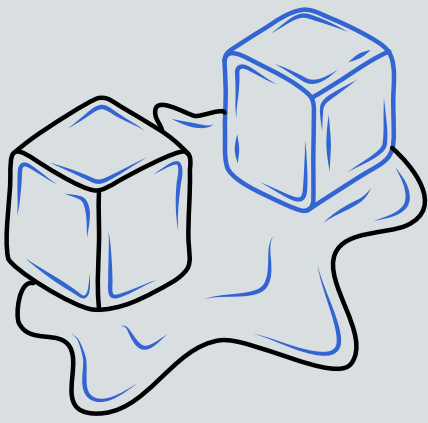
- Två glasbehållare
- 0,5 liter kallt vatten
- Plasticine (mörkblått och vitt)
- Alkoholmarkör
- Liten skopa (för mätning)
- Isbitar (helst i form av granar, men vanliga kuber fungerar)
- Timer
- Papper för att registrera observationer

Varaktighet

- 90 min

Lärandemål

- 1 Att förstå polarområdenas grundläggande egenskaper och inverkan av issmältning.
- 2 Att lära sig den vetenskapliga metoden: hypotes, experiment, observera resultat och dra slutsatser.
- 3 Att utveckla kritiskt tänkande, förväntan och observationsförmåga.
- 4 Att främja medvetenhet om klimatförändringar och dess effekter på miljön och djurlivet.

HUR GÖR MAN?

**Hypotes, experiment,
observera resultat och
dra slutsatser.**

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Föreställer sig en hållbar framtid

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Börja med att visa videor och bilder av Antarktis och Arktis, diskutera djuren och miljön i dessa regioner. Ställ frågor till barn för att bedöma deras befintliga kunskap om is och polarområden.
- 2 Forma hypoteser: 5 min**

Presentera forskningsfrågorna för barnen:

 - Hur smälter isen i båda polerna?
 - Varför smälter is snabbare på ett ställe än på det andra?
 - Hur påverkar issmältning djur och människor?

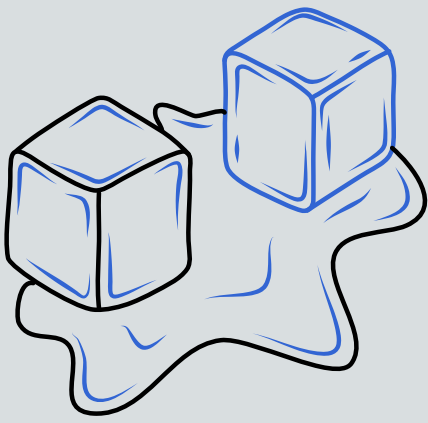
Hjälpa barn att skapa enkla hypoteser som:

 - Is smälter snabbare i Arktis.
 - Djur i Antarktis kommer att förlora sina hem långsammare än i Arktis.
- 3 Förberedelse av experimentet: 10 min**

Dela in barnen i små grupper för bättre engagemang. I den första glasbehållaren, skapa en "land" bas med hjälp av plasticine för att representera Antarktis. Håll fyra skopor vatten och lägg fyra isbitar i behållaren. Markera vattennivån med alkoholmarkören.

I den andra glasbehållaren, håll helt enkelt fyra skopor vatten och placera fyra isbitar, utan plasticinebasen. Markera vattennivån.
- 4 Genomförande av experimentet: 30 min**

Ställ in en timer och observera behållarna med intervaller på 10 och 30 minuter. Uppmuntra barn att notera förändringar i vattennivåer och issmältning. Diskutera observationer vid varje intervall.

HUR GÖR MAN?

Hypotes, experiment,
observera resultat och
dra slutsatser.

Resurser

- [Vetenskapskompisar](#)

Steg-för-steg

- 5 Registrera och jämföra resultat: 10 min**
Jämför vattennivåerna i båda behållarna.
Diskutera vilken is som smälte snabbare och varför.
Relatera observationerna till den verkliga världen och
förklara hur is smälter olika i polar.
- 6 Dra slutsatser: 5 min**
Sammanfatta resultaten med barnen.
Bekräfta eller förkasta de initiala hypoteserna baserat
på observationerna.
Diskutera vikten av att förstå klimatförändringar och
dess effekter på miljön.
- 7 Reflektion och diskussion: 10 min**
Ha en gruppdiskussion om vad de lärde sig av
experimentet.
Uppmuntra barn att uttrycka sina tankar om hur
issmältning kan påverka djur och människors liv.
Involvera föräldrar genom att visa dem barnens arbete
och diskutera hur de kan stödja lärande hemma.
- 8 Eventuell förlängning**
Bygg modeller av isberg med hjälp av återvunnet
material, simulera smältprocessen under en vecka.
Observera och registrera förändringarna dagligen.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

GRATTIS PÅ FÖDELSEDAGEN, VATTEN!

Laura Mihaela Fotin Förskola nr. 13, Alba Iulia, Rumänien

Kort översikt

Denna aktivitetsplan fokuserar på att introducera förskolebarn till vikten av vatten genom interaktiva aktiviteter, experiment och besök. Aktiviteten är en del av ett större initiativ i Rumänien med titeln G.R.I.L. - Trädgård av avkoppling, fred och lärande.

Nyckelord: Vatten, Hållbarhet, Experiment, Regn, Bevarande.

Material

- Behållare i olika storlekar
- Vatten
- Matfärgning
- Isbitar
- Termometer
- Måtkoppar
- Återvunnet material för ett enkelt vattenfilter (sand, grus, bomull)

Varaktighet

- 90 min
- 2 timmar för varje studieresa

Lärandemål

- 1 Förstå vikten av vatten i det dagliga livet och miljön.
- 2 Utforska vattnets olika egenskaper och tillstånd genom vetenskapliga experiment.
- 3 Lär dig om vattnets kretslopp och regnets roll i naturen.
- 4 Upptäck hur vatten används i trädgårdsarbete och vikten av hållbara metoder.
- 5 Få medvetenhet om återvinning och vatten besparing.

HUR GÖR MAN?

**Hypotes, experiment,
observera resultat och
dra slutsatser.**

Green Comp

- Förkroppsligar
hållbarhetsvärden

Steg-för-steg

- 1 Introduktion och musikaliska spel: 30 min**
Spela en sång om vatten på ditt språk.
Diskutera vikten av vatten och be barnen dela med sig av sina tankar om vatten.
Engagera barn i sång- och dansaktiviteter som efterliknar regnets ljud och rörelser.
- 2 Vattenförsök: 45 min**
Genomför enkla experiment för att utforska vattnets egenskaper:
 - Flytande och sjunkande: Använd olika föremål för att se vad som flyter och vad som sjunker i vatten.
 - färgblandning: Tillsätt matfärg till vatten och blanda färger för att se förändringarna.
 - Vattentemperatur: Använd en termometer för att mäta temperaturen på isvatten, rumstempererat vatten och varmt vatten.
 - Vattentillstånd: Visa vatten i dess fasta (is), flytande (vatten) och gas (ånga) tillstånd.
- 3 Utflykter: 2 timmar vardera**
Planera olika studiebesök för att utforska vatten, till exempel en soptipp för att se vattnets roll i återvinningen, och en lokal vattenanläggning för att lära sig hur vatten behandlas och distribueras.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

VÄDERKVARNSKONSTRUKTION

Marijana Karapetrić Förskola Maksimir, Zagreb, Kroatien

Kort översikt

I den här aktiviteten utforskar barn konceptet hållbar energi genom att bygga en enkel väderkvarn med vardagliga material. De lär sig om vind som naturfenomen och hur den kan användas för att producera energi. Denna praktiska aktivitet uppmuntrar nyfikenhet, kreativitet och en grundläggande förståelse för mekanisk energiomvandling.

Nyckelord: Väderkvarn, Vindenergi, Hållbar energi, Mekaniskt arbete, Lyftkraft.

Material

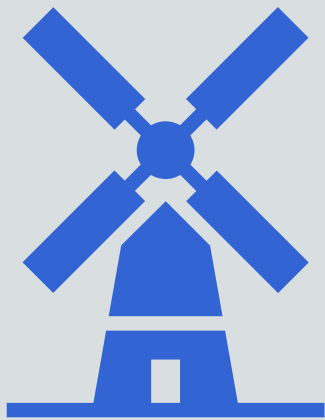
- Rulle av pappershandduk
- Två rullar toalettpapper
- Tre sugrör
- En näspinne
- Fyrkantig kartongbit (för stativet)
- Lim
- Snöre
- Liten pappmugg

Varaktighet

- 90 min

Lärandemål

- 1 Utveckla positiva attityder till naturliga energikällor.
- 2 Förstå vind som ett naturfenomen och dess potential för energiproduktion.
- 3 Lär dig om omvandling av vindenergi till mekaniskt arbete.
- 4 Utveckla medvetenheten om vikten av att bevara naturliga energikällor.

HUR GÖR MAN?

**Kombinera praktiskt
lärande med kreativt
tänkande.**

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Föreställer sig en hållbar framtid

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Börja med en diskussion om vind och dess användningsområden. Fråga barnen om de någonsin har sett en väderkvarn eller vet vad den gör. Förklara hur vind kan användas för att producera energi och introducera aktiviteten att tillverka en väderkvarn.
- 2 Konstruktion av väderkvarnens bas: 15 min**

Dela ut materialet till varje barn eller grupp. Se till att de har alla nödvändiga föremål. Ta pappershandduksrullen och ställ den upprätt som väderkvarnens huvudtorn. Fäst de två rullarna med toalettpapper horisontellt på vardera sidan av pappershandduksrullen för att fungera som stabilisatorer.
- 3 Att skapa propellrarna: 10 min**

Använd stråna för att göra väderkvarnens propellrar. Fäst dem tillsammans i ena änden med näspinnen som den centrala axeln. Limma fast propellerstrukturen på toppen av pappershandduksrullen.
- 4 Tillverkning av lyftmekanismen: 10 min**

Fäst en bit garn på propellrarna och anslut den till den lilla pappkoppen. Förklara att när vinden vrider på propellrarna kommer den att höja koppen, vilket visar lyftkraften.
- 5 Uppställning av stativet: 10 min**

Limma fast den fyrkantiga kartongbiten på botten av pappershandduksrullen för att skapa en stabil bas för väderkvarnen. Se till att väderkvarnen kan stå av sig själv.
- 6 Testning och observation: 20 min**

Ta väderkvarnarna ut eller använd en fläkt för att simulera vind inomhus. Observera hur propellrarna vrider sig och lyft koppen. Diskutera vad som händer och varför. Be barn dela med sig av sina tankar om hur vindenergi kan användas i verkligheten.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

ATT GÖRA ÅTERVUNNET PAPPER

Dimitra Brella Den 21:a Förskola i Larisa, Larisa, Grekland

Kort översikt

Denna plan syftar till att lära förskolebarn vikten av återvinning och miljömässig hållbarhet genom ett praktiskt projekt för att göra återvunnet papper. Aktiviteten innehåller kooperativt lärande, experiment och berättande för att engagera barn och förbättra deras förståelse för ekologiska koncept.

Nyckelord: Återvinning, Hållbarhet, Storytelling, Ordförråd, Kritiskt tänkande.

Material

- Gamla tidningar
- Varmvatten
- Tempera färg
- Sil
- Blandare
- Hinkar
- Olja
- Snabbstärkelse
- Robust lim
- Skålar
- Penslar och färger
- Foton av återvinningsbara och icke-återvinningsbara material
- Böcker och bilder relaterade till återvinning

Varaktighet

- 90 min fördelat på flera dagar för att ge pappersmassan torktid.

Lärandemål

- 1 Förstå begreppet återvinning och varför det är viktigt för miljön.
- 2 Lär dig hur man gör återvunnet papper av gamla tidningar.
- 3 Utveckla en känsla av personligt ansvar för att skydda miljön.
- 4 Förbättra finmotoriken genom att följa instruktionerna och slutföra ett projekt från början till slut.

HUR GÖR MAN?

Skapa nytt, användbart
papper av gamla
material.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Diskutera med barnen vad återvinning är och varför det är viktigt.
Visa bilder på återvinningsbara och icke återvinningsbara material.
Introducera projektet med att tillverka återvunnet papper och förklara processen kort.
- 2 Förberedelse: 15 min**

Låt barn riva gamla tidningar i små bitar.
Lägg bitarna i skålar med varmt vatten för att blötläggas.
- 3 Skapa pappersmassa: 20 min**

Blanda de blötlagda pappersbitarna till en massa.
Sila av vattnet från fruktköttet med en sil.
Blanda i 3 matskedar olja och 3 matskedar stärkelse för att göra fruktköttet rent och vitt.
Tillsätt stadigt lim för att göra blandningen hård och stadig.
- 4 Forma papperet: 15 min**

Bred ut massablandningen på en plan, non-stick yta (som ett täckt bord) eller i en form om du har en.
Pressa ner fruktköttet jämnt för att bilda ett tunt, enhetligt lager.
Låt pappersmassan torka på ett varmt, torrt ställe i cirka fyra dagar.
- 5 Målning och dekoration: 30 min**

När pappersmassan har torkat och är klar, låt barnen måla och dekorera sitt återvunna papper.
Uppmuntra kreativitet och låt dem måla bilder eller mönster relaterade till miljön.
- 6 Diskussion och reflektion: 15 min**

Diskutera vad barnen lärde sig av aktiviteten.
Jämför deras kunskaper före och efter aktiviteten.
Uppmuntra dem att uttrycka sina åsikter om återvinning och dela med sig av nya idéer de har.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

KOMPOSTERING PÅ FÖRSKOLAN

Orinta Laureckienė & Vaida Klimavičienė Förskola Ziedelis, Siauliu, Litauen

Kort översikt

Denna aktivitet syftar till att introducera förskolebarn till begreppet kompostering. Genom praktiska aktiviteter och diskussioner lär sig barnen om miljön, återvinning och den naturliga nedbrytnings cykeln. Aktiviteterna är utformade för att vara engagerande och pedagogiska och främja hållbara beteenden och metoder bland barn

Nyckelord: Kompostering, Nedbrytning, Återvinning, Organiskt avfall, Jordberikning.

Material

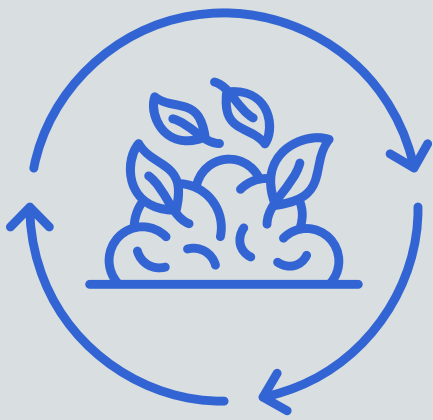
- Komposterbara material
- Kompostbehållare eller utsedd komposthögområde
- Frön för plantering
- Trädgårdsredskap (små spadar, handskar)
- Visuella hjälpmedel (affischer eller bilder som visar komposteringsprocessen)
- Små behållare för uppsamling av komposterbart material

Varaktighet

- Inledande aktivitet: 90 min
- Daglig övervakning: 10 min

Lärandemål

- 1 Förstå det grundläggande konceptet och vikten av kompostering.
- 2 Identifiera olika typer av komposterbara material och erkänn miljöfördelarna med kompostering.
- 3 Lär dig processen för att skapa och underhålla en komposthög.
- 4 Utveckla hållbara vanor relaterade till avfallshantering.

HUR GÖR MAN?

Undervisa och öva på långsiktig nyfikenhet, eftersom kompostering är en långsam process.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 15 min**

Börja med en diskussion om avfall och vart det tar vägen. Använd visuella hjälpmedel för att visa en kompost.

Förklara kompostering med enkla termer och bilder. Diskutera hur kompostering hjälper till att minska avfallet och förbättrar markens hälsa.

Visa exempel på hur kompost ser ut och hur den används för att hjälpa växter att växa.
- 2 Utforskning av komposterbara material: 20 min**

Presentera en mängd olika komposterbara material och icke-komposterbara föremål.

Låt barn sortera dessa föremål i komposterbara och icke-komposterbara kategorier.

Förklara skillnaden mellan "gröna" material (rika på kväve) och "bruna" material (rika på kol).
- 3 Insamling av material: 30 min**

Ta med barnen på en promenad för att samla komposterbart material runt förskolan.

Diskutera korrekt sortering och förberedelse av material för kompostering.
- 4 Övervakning och underhåll: 10 min dagligen**

Schemalägg regelbundna tider för barnen att kontrollera komposthögen, blanda den och lägga till nytt material.

Använd denna tid för att diskutera vad som händer inuti komposthögen och hur nedbrytningen fungerar.
- 5 Använda komposten: säsongsbetonad**

När komposten är klar, visa barnen hur man använder den i trädgården.

Plantera frön med den kompostberikade jorden och ta hand om plantorna när de växer.
- 6 Växtmarknad: 1 dag**

Hjälp barn att kruka sina växter i små, märkta behållare med hjälp av komposten de hjälpte till att skapa.

Skapa skyltar och dekorationer för Växtmarknaden⁵⁷ med barnens hjälp.

Bjud in vårdnadshavare, andra barn på förskolan för att titta på växterna som har odlats.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

ODLA TOMATER: PROCESS & ÖVNING

Blerina Sallova & Jaana Blixt Ängens Förskola, Landskrona, Sweden

Kort översikt

Denna aktivitet fokuserar på att lära små barn om hållbarhet genom att odla tomater. Barnen deltar i varje steg i processen, från att plantera frön till att skörda tomater, lära sig om växternas livscykel, vikten av hållbarhet och grundläggande begrepp inom naturvetenskap, matematik och språk längs vägen.

Nyckelord: Trädgårdsskötsel, Växtens livscykel, Miljö, Ansvar, Enquiry.

Material

- Tomat frön
- Små krukor och jord
- Vattenkannor
- Trädgårdsredskap
- Etiketter och markörer
- Böcker om växtodling
- Återvinningsbart material för att skapa växtmarkörer och dekorationer
- Utomhusträdgård (om tillgängligt)
- Kamera eller digital enhet för att dokumentera processen

Varaktighet

- 60 min längre pass, 5 - 15 min dagligen.

Lärandemål

- 1 Förstå processen att odla tomater från frön till mogna växter.
- 2 Lär dig de grundläggande behoven hos växter: solljus, vatten och jord.
- 3 Utveckla finmotoriken genom att plantera och ta hand om växter.
- 4 Främja en känsla av ansvar och omsorg om levande varelser.

HUR GÖR MAN?

Involvera barn i varje steg av processen. Låt barnen hitta informationen.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion till trädgårdsarbete: 30 min**

Börja med en diskussion om vad växter behöver för att växa (solljus, vatten, jord).
Visa bilder eller en kort video om en tomatplantas livscykel.
Besök biblioteket eller använd digitala verktyg för att hitta böcker och information om tomatodling.
- 2 Plantering: 20 min**

Dela ut krukor, jord och frön till varje barn.
Guide barnen steg för steg i att fylla sina krukor med jord, plantera frön och vattna dem.
Låt barnen märka sina krukor med namn och datum.
- 3 Daglig skötsel och observation: 5 min**

Lär barn att vattna och ta hand om sina växter.
Observera tillväxten och diskutera förändringar som märks varje dag. Dokumentändringar på en tavla eller affisch.
Använd denna tid för reflektion och för att svara på frågor som barnen kan ha.
Låt barnen diskutera och utbyta sina kunskaper med varandra.
Uppmuntra dem att anteckna ändringar i en enkel journal med ritningar eller korta beskrivningar.
- 4 Transplantation utomhus: 60 min**

När plantorna är tillräckligt stora, diskutera med barnen när och varför det är dags att flytta dem utomhus (omkring maj).
Flytta växterna till ett trädgårdsutrymme utomhus, om det finns.
Använd återvinningsbart material för att skapa växtmarkörer eller dekorationer för trädgården.
Diskutera växternas nya behov nu när de står utanför.

HUR GÖR MAN?

Involvera barn i varje steg av processen. Låt barnen hitta informationen.

Resurser

- Använd ditt lokala bibliotek för att hitta böcker om trädgårdsskötsel och odling av tomater.

Duopress labs: My First Book of Growing Food, Terra Babies at Home (2021).

N. Astley (2018). Peppa Pig: Peppas grönsaksträdgård.

Steg-för-steg

- 5 Fortsatt vård och observation: 15 min dagligen**
Fortsätt att ta hand om växterna, involvera barn i vattning och ogräsrensning. Använd denna tid för att lära ut nya ordförråd och begrepp relaterade till växttillväxt. Ställ frågor som:
 - Vad behöver dina växter för att växa?
 - Hur har dina växter förändrats sedan du planterade dem?
- 6 Skörd och reflektion: 60 min**
När tomaterna är klara, involvera barnen i skörden. Låt barn skära tomaterna och äta dem. Diskutera hela processen från plantering till skörd. Reflektera över vad man lärt sig och diskutera vikten av hållbarhet och var maten kommer ifrån. Använd frågor som:
 - Har vi uppnått det resultat vi förväntade oss?
 - Varför blev det som det blev?
- 7 Vårdnadshavares medverkan: 5 min**
Dela uppdateringar och bilder med vårdnadshavare via digitala plattformar. Uppmuntra vårdnadshavare att prata med sina barn om trädgårdsarbetet och till och med prova det hemma.

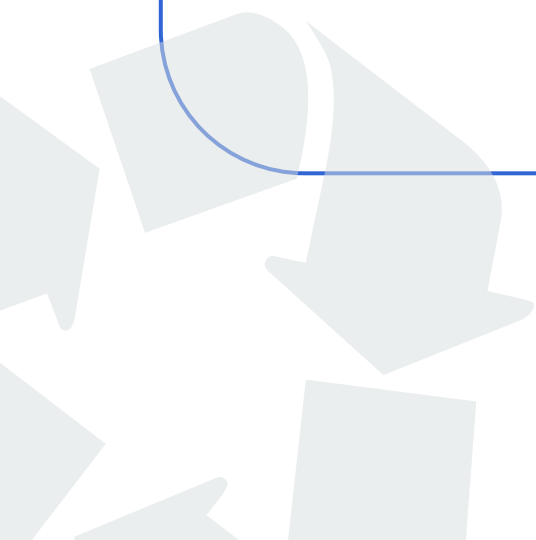
MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

TRÄDGÅRDSSKÖTSEL FÖR HÅLLBARHET

Marju Mik & Kelly Rahumägi Förskola MLA Viimsi Förskola, Viimsi, Estland

Kort översikt

Denna projektplan syftar till att lära barn om hållbarhet genom ett praktiskt trädgårdsprojekt. Barn lär sig att odla sina egna grönsaker, förstår växternas livscykel och uppskattar vikten av mat och minska mat svinn. Detta projekt bygger också samarbete, tålamod och kärlek till naturen.

Nyckelord: Trädgårdsskötsel, Växtens livscykel, Matuppskattning, Samarbete, Naturvård.

Material

- Odlingsslådor eller trädgårdsland
- Trädgårdsredskap (små spadar, vattenkannor)
- Jord
- Grönsaksfrön (t.ex. tomat, morötter, sallad)
- Vattenkälla
- Etiketter och markörer för växter

Varaktighet

- Cirka 18 veckor, från maj till september

Lärandemål

- 1 Förstå tillväxtprocessen för grönsaker från frön till skörd.
- 2 Lär dig ansvar och tålamod genom regelbunden skötsel av växterna.
- 3 Utveckla samarbete och lagarbete genom att arbeta tillsammans i trädgården.
- 4 Att uppskatta matkällor genom att uppleva att mat inte bara kommer från butiker utan kan odlas.

HUR GÖR MAN?

Integrera veckopass i
den dagliga rutinen.

Green Comp

- Förkroppsligar
hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion till trädgårdsskötsel: Vecka 1**

Förklara projektet för barnen och diskutera varför trädgårdsarbete är viktigt för hållbarheten. Introducera materialen och visa hur du använder trädgårdsredskapen på ett säkert sätt.
- 2 Sådd frön: Vecka 2**

Låt varje barn fylla en odlingslåda med jord. Låt barnen välja frön och plantera dem i jorden, täck dem lätt. Märk varje odlingslåda med typen av växt och barnets namn.
- 3 Skötsel av växter: Vecka 3 - 15**

Lär barnen att vattna sina växter regelbundet. Visa dem hur man renar odlingslådorna för att hålla plantorna friska. Schemalägg regelbundna incheckningar för att observera tillväxten och diskutera eventuella förändringar. Skapa ett tillväxtdiagram där barn kan notera förändringarna i sina växter. Uppmuntra barn att rita bilder av sina växter i olika skeden.
- 4 Skörd: Vecka 16**

När grönsakerna är klara, vägleda barnen i att skörda sina grödor. Diskutera skördeprocessen och hur man avgör om en grönsak är redo att plockas.
- 5 Matlagning och provsmakning: Vecka 17**

Planera en matlagningsaktivitet där barn kan hjälpa till att förbereda en enkel rätt med hjälp av deras skördade grönsaker (t.ex. sallad, potatismos). Betona vikten av att inte slösa mat och njuta av det de har odlat.
- 6 Reflektion och delning: Vecka 18**

Ha en cirkelstund där barn kan dela med sig av sina erfarenheter och vad de lärt sig. Visa foton och ritningar av trädgårdsprocessen runt om i klassrummet.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

UNDERVISNING I SORTERING OCH ÅTERVINNING

Blerina Sallova & Jaana Blixt Ängens Förskola, Landskrona, Sweden

Kort översikt

Denna plan fokuserar på att lära små barn vikten av sortering och återvinning. Genom interaktiva aktiviteter, diskussioner och praktisk träning får barn lära sig vad återvinning är, varför det är viktigt och hur man sorterar olika material på rätt sätt. Planen innehåller också kreativa aktiviteter för att återanvända återvinningsbara material, vilket förstärker konceptet hållbarhet.

Nyckelord: Återvinning, Sortering, Hållbarhet, Återanvändning, Återanvändning, Skräpmonster.

Material

- Olika typer av återvinningsbart material (plastflaskor, papper, kartong, metallburkar)
- Återvinningskärl märkta med kategorier (plast, papper, metall, ekologiskt)
- Skräpmonsterdocka eller kostym
- Konsttillbehör (sax, lim, markörer, färg)
- Gamla material för hantverk (äggkartonger, kapsyler, tygrester)
- Böcker och digitala resurser om återvinning

Varaktighet

- 60 min längre pass, 5 - 15 min för daglig vård.

Lärandemål

- 1 Förstå begreppet återvinning och dess betydelse för miljön.
- 2 Lär dig att sortera olika typer av avfall i lämpliga kategorier.
- 3 Utveckla medvetenhet om hur man återanvänder och återanvänder material.
- 4 Förbättra finmotoriken genom praktisk sortering och hantverksaktiviteter.
- 5 Uppmuntra lagarbete och kommunikation genom gruppaktiviteter.

HUR GÖR MAN?

Använd skräp
monster-karakteren för
att göra lärandet roligt.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Agera för hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion till återvinning: 30 min**

Samla barnen och introducera begreppet återvinning. Diskutera varför återvinning är viktigt för miljön. Läs en berättelse eller visa en kort video om återvinning.
- 2 Interaktiv diskussion: 20 min**

Presentera skräp monster-karakteren som inte vet hur man återvinner. Engagera barn i en diskussion om vad sortering och återvinning innebär. Ställ frågor som:

 - Vad händer med sopor om vi inte återvinner?
 - Varför ska vi återvinna?
- 3 Sortering: 45 min**

Förse barnen med olika typer av avfall. Ställ upp återvinnings kärl med tydliga etiketter. Demonstrera hur man sorterar materialet i lämpliga papperskorgar. Låt barnen träna på att sortera materialet själva. Diskutera varför varje föremål hamnar i sin specifika papperskorg.
- 4 Kreativt återanvändande hantverk: 60 min**

Förklara hur vissa material kan återanvändas eller återanvändas istället för att slängas. Tillhandahåll en mängd olika gamla material och konsttillbehör. Guide barn i att skapa något nytt av de gamla materialen (t.ex. göra en fågelmatare från en plastflaska). Uppmuntra barn att använda sin fantasi och kreativitet.

HUR GÖR MAN?

Koppla samman återvinning med kreativitet.

Resurser

- Använd ditt lokala bibliotek för att hitta böcker om återvinning.

[Sophämtarmonster - vägledning och kreativt material.](#)

Steg-för-steg

- 5 Teater och rollspel: 30 min**
Använd trash Monster-dockan eller kostymen för att spela scenarier där monstret lär sig att återvinna. Låt barn turas om att vara sopmonstret och lära det hur man sorterar och återvinner på rätt sätt. Diskutera hur sopmonstret tycker om att lära sig återvinna.
- 6 Reflektion och delning: 20 min**
Samla barnen och reflektera över vad de lärt sig om återvinning och sortering. Diskutera hur de kan öva på återvinning hemma och varför det är viktigt. Tillåt barnen att dela med sig av sina återanvända skapelser och förklara vad de gjort.
- 7 Vårdnadshavares engagemang: Pågår**
Använd digitala verktyg för att kommunicera med vårdnadshavare om projektet. Dela bilder och berättelser om aktiviteterna. Uppmuntra vårdnadshavare att involvera sina barn i återvinningen hemma.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

ELD I SKOGEN

Anna Magkiosi Förskola Rizario, Trikala, Grekland

Kort översikt

Denna aktivitetsplan fokuserar på att lära förskolebarn om skogsskydd genom att införliva temat brandsäkerhet. Genom berättande, konst och besök av brandmän lär sig barnen vikten av skogen och hur man skyddar den från bränder. Den här lektionen syftar till att främja miljömedvetenhet och samhällsengagemang bland unga elever.

Nyckelord: Skog, Brandsäkerhet, Ekosystem, Miljöskydd, Samhällsengagemang.

Material

- Böcker och filmer om skog och brandsäkerhet
- Konsttillbehör (papper, kritor, färg, etc.)
- Hantverksmaterial för att göra en skogsmodell
- Affischtavlor och markörer
- Kostymer och rekvisita för dramatisering
- Naturmaterial (löv, kvistar) och återvinningsbara material

Varaktighet

- 6 dagar, 90 - 120 min om dagen

Lärandemål

- 1 Förstå skogarnas betydelse och deras roll i ekosystemet.
- 2 Inse farorna som hotar skogarna, med fokus på brand.
- 3 Lär dig om brandmäns roll och hur de hjälper till att skydda skogarna.
- 4 Utveckla kreativa uttryck genom berättande och konst.
- 5 Främja en känsla av ansvar och gemenskapsåtgärder för att skydda skogarna.

HUR GÖR MAN?

Använd öppna frågor för att stimulera nyfikenhet och kritiskt tänkande.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Omfamna komplexitet i hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Börja med en diskussion om skog. Använd böcker, bilder och videor för att introducera begreppet ett skogsekosystem.
Låt barnen rita sina favoritdjur och växter i skogen.
- 2 Förstå eld**

Diskutera vad brand är och hur det kan påverka skog. Se en kort pedagogisk video om skogsbränder.
Läs "The Giving Tree" av Shel Silverstein eller annan liknande historia. Diskutera berättelsen och dess budskap om naturens generositet.
Be barnen att rita eller måla scener från berättelsen.
- 3 Brandmäns besök**

Bjud in brandmän att besöka förskolan. De kan förklara sitt jobb och hur de skyddar skogar från bränder. Eller besök din lokala brandkår tillsammans med barnen.
Låt barn ställa frågor och se brandmannens utrustning.
Låt barnen spela roller som brandmän och skogsdjur.
Diskutera hur de skulle känna om de var en del av en skogsbrand.
- 4 Skapar berättelsen "Eld i skogen"**

Skapa som barngrupp en berättelse med titeln "Eld i skogen". Diskutera karaktärer, handling och miljö.
Låt barnen illustrera olika delar av berättelsen.
Träna på att agera berättelsen med kostymer och rekvisita.
- 5 Att lära sig av experter**

Bjud in en expert att prata om skogsskydd. Uppmuntra barn att ställa frågor.
Skapa ett häfte med titeln "Lyssna till skogens tystnad", inklusive barnteckningar och tankar om skogsskydd.

HUR GÖR MAN?

Engagera dig i det lokala samhället i olika skeden av projektet.

Resurser

- Boka:

S. Silverstein (1964). Det givande trädet.

Steg-för-steg

6 Gemenskapsåtgärder

Organisera ett trädplanterings evenemang eller en park städning med föräldrar och medlemmar i samhället.

Skapa affischer om hur man skyddar skogar och ställ ut dem runt om på förskolan.

Diskutera vad de lärt sig under veckan och vad vi som grupp kan göra för att skydda skogarna.

7 Möjliga förlängningar:

Besök ett naturhistoriskt museum för att lära dig mer om skogarnas ekosystem.

Genomför en kodningsaktivitet med Bee Bot för att navigera genom en hinderbana med skogstema.

Skapa pussel och minnesspel med hjälp av teckningar av skogsdjur.

Använd virtuell verklighet (VR) eller onlineresurser för att utforska olika typer av skogar runt om i världen.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

UTFORSKA INSEKTER

Denise Müller och Tim Rogas Förskolan Zwergenland, Radebeul, Tyskland

Kort översikt

Barn utforskar den lokala skogen eller parken, observerar naturen och lär sig om insekternas betydelse i ekosystemet. Fokus ligger på processen och mindfulness.

Nyckelord: Natur, Insekter, Skog, prospektering, observation, biologisk mångfald.

Material

- Förstoringsglas
- Insektsidentifieringsguide
- Anteckningsböcker och pennor
- Små behållare för uppsamling (om det är tillåtet enligt lokala bestämmelser)

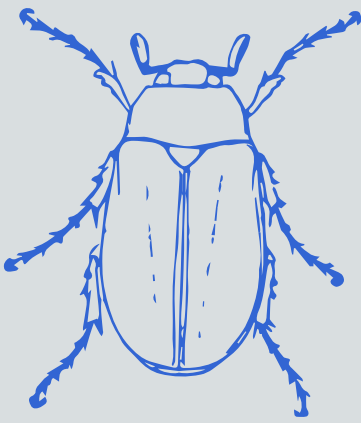
Lärandemål

- 1 Att utveckla en uppskattning och förståelse för naturen.
- 2 Att identifiera olika insekter och förstå deras roller i ekosystemet.
- 3 Att främja nyfikenhet och observationsförmåga i en naturlig miljö.

Varaktighet

- 75 min

HUR GÖR MAN?

En naturvandring med fokus på att observera och lära sig om insekter.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Föreställer sig en hållbar framtid

Resurser

Säger:

Där det finns mycket, ta lite. Där det finns lite, ta ingenting alls.

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**
Diskutera dagens plan och förklara vikten av insekter. Visa bilder på vanliga insekter som de kan stöta på.
- 2 Naturvandring: 30 min**
Gå till den lokala skogen och uppmuntra barnen att observera sin omgivning. Använd förstöringsglas för att titta närmare på växter och insekter.
- 3 Observation och uppsamling: 20 min**
Låt barn försiktigt samla insekter i små behållare. Använd identifieringsguiden för att namnge och lära dig mer om varje insekt.
- 4 Diskussion och reflektion: 15 min**
Gå tillbaka till klassrummet och diskutera vad de observerade. Uppmuntra barn att rita sin favoritinsekt och dela med sig av vad de lärt sig.
- 5 Lämna tillbaka insekterna till naturen**
- 6 Uppföljande aktiviteter**
Planera ett "Insekts- Hotel"-projekt där barn skapar livsmiljöer för insekter i trädgården med hjälp av återvunnet material. Övervaka och observera insekts hotellet över tid, diskutera vilka typer av insekter som trivs där.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

SKYDDAD ART: SKÖLDPADDOR

Sandra Zjačić-Ljubičić Förskolan Maksimir, Zagreb, Kroatien

Kort översikt

Denna pedagogiska planeringen är utformad för att introducera förskolebarn (3-5 år) till konceptet biologisk mångfald och vikten av att skydda arter, med fokus på sköldpaddor. Genom de föreslagna aktiviteterna utvecklar barn kognitiva, socio-emotionella, fysiska och kommunikationsfärdigheter samtidigt som de främjar kärlek och respekt för naturen.

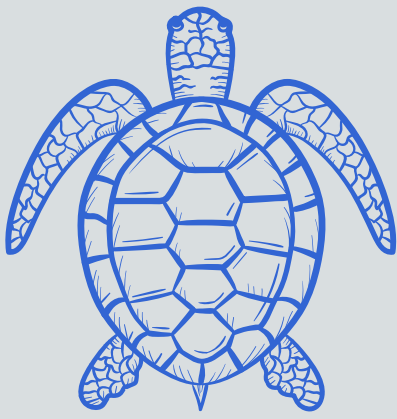
Nyckelord: Biologisk mångfald, Skyddade arter, Sköldpaddor, Ekologi, Natur.

Material

- Böcker, dokumentär och bilder om sköldpaddor
- färgad deg, sax, collagepapper, lim, koppar
- Sand, tång och skålar
- Markörer, papper
- Interaktiv affisch för "En sköldpaddas livscykel"
- Tärningar, pjäser för brädspel och material för labyrintspel
- Sånger relaterade till sköldpaddor ("La bella tartaruga")
- Brädspel på sköldpaddor
- Labyrintspel "Path to ^{Salad}Varaktighet"
- 2,5 timmar genom flera dagar.

Lärandemål

- 1 Förstå begreppet biologisk mångfald och vikten av att skydda hotade arter.
- 2 Få kunskap om sköldpaddor, deras fysiska egenskaper, livsmiljö och livscykel.
- 3 Utveckla en positiv inställning till natur och djur.
- 4 Förbättra kognitiv, socio-emotionell och fysisk utveckling genom interaktiva och sensoriska aktiviteter.

HUR GÖR MAN?

**Koppla barnens
utvecklingsområden
med ämnet
sköldpaddor.**

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Omfamna komplexitet i hållbarhet

Steg-för-steg

1 Introduktion: 10 min

Börja med en diskussion i barngruppen om biologisk mångfald och vikten av att skydda djur. Presentera Hermanns sköldpadda med bilder och en kort berättelse.

2 Forskning och kunskap: 30 min

Visa en kort dokumentär om sköldpaddor.

Läs berättelser och titta igenom bilderböcker och uppslagsverk om sköldpaddor.

Spela "Hitta och överför små djur"-spelet med sand, tång och skålar för att simulera sköldpaddas livsmiljöer:

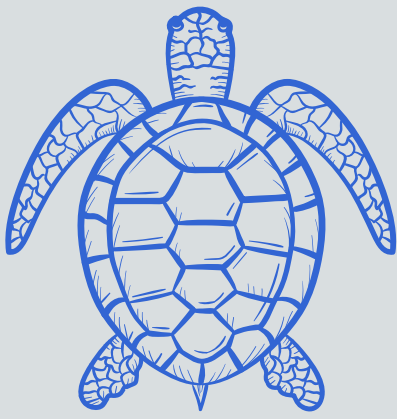
- Fyll en stor grund behållare eller sandlåda med sand.
- Göm små plastdjur (helst sköldpaddor och andra varelser som finns i sköldpaddas livsmiljöer) i sanden.
- Placera flera skålar runt behållaren.
- Samla barnen runt behållaren och förklara att de kommer att spela ett spel för att hitta och rädda små djur gömda i sanden, precis som hur sköldpaddor kan söka efter mat eller skydda sina ägg.
- Demonstrera hur man använder tången för att försiktigt ta upp de små djuren och placera dem i skålarna.
- Dela in barnen i små grupper om det behövs, se till att varje barn har en tång.
- Låt barnen turas om att använda tången för att söka efter och föra över de små djuren från sanden till skålarna.
- Uppmuntra dem att arbeta försiktigt och noggrant och simulera de försiktiga rörelser som sköldpaddor använder i sin naturliga miljö.

3 Konstaktivitet: 30 min

Skapa sköldpaddsmodeller med färgad deg.

Dekorera sköldpaddsskalen med collagematerial.

Använd den interaktiva affischen för att förklara en sköldpaddas livscykel.

HUR GÖR MAN?

Skapa dina egna
brädspel kopplade till
sköldpaddor.

Resurser

Låten The Beautiful
Tartaruga

Steg-för-steg

- 4 Byggaktivitet: 20 min**
Bygg ett sköldpaddsskal och hus med hjälp av kuber och andra byggmaterial.
- 5 Förberedelse om högläsning: 20 min**
Läs böcker och tidningar om sköldpaddor.
Spela namn- och igenkännings spel med bilder och ord.
- 6 Spela brädspel: 30 min**
Delta i brädspelen kopplat till sköldpaddor.
Navigera i labyrintspelet "Path to Salad". Hitta sköldpaddslabyrint på internet eller skapa din egen.
- 7 Fysiska aktiviteter: 20 min**
Sjung och dansa till "Den vackra sköldpaddan".
Spela spelet "Kanin och sköldpadda" för att uppmuntra rörelse och fysisk aktivitet:
 - Välj ett öppet utrymme där barnen har tillräckligt med utrymme att springa och röra sig säkert.
 - Markera en startlinje och en mållinje med koner, tejp eller andra synliga markörer.
 - Förklara konceptet med spelet för barnen och betona skillnaden i hastighet mellan kaniner och tutlar.
 - Samla barnen vid startlinjen och förklara spelreglerna.
 - Förklara att vissa barn kommer att låtsas vara kaniner och andra kommer att vara sköldpaddor. Kaninerna kan springa snabbt, medan sköldpaddorna kommer att röra sig långsamt och stadigt. Demonstrera rörelsen för varje roll.
 - Dela in barnen i två grupper, se till att det blir en jämn blandning av kaniner och sköldpaddor.
 - När barnen når mållinjen, be dem byta roller och spela en omgång till, så att alla får en chans att uppleva båda rollerna.
- 8 Avslutning: 10 min**
Gå igenom vad som har lärts om sköldpaddor och biologisk mångfald.
Uppmuntra barn att dela med sig av sin favoritaktivitet och något nytt de lärt sig.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

GÖRA HONUNG PÅ FÖRSKOLAN

Bojana Cvijak & Gordana Novosel Förskolan Zvončić, Ozalj, Kroatien

Kort översikt

Denna plan syftar till att introducera små barn till processen att göra honung, betona binas betydelse för vårt ekosystem och främja hållbarhet. I aktiviteten ingår erfarenhet av att samla ingredienser, följa ett recept, observera processen för att göra honung och provsmaka slutprodukten.

Nyckelord: Hållbarhet, Bin, Honung, Biologisk mångfald, Ekosystem, Nutrition, Samverkan.

Material

- Färska maskrosor
- Vatten
- Socker
- Citronskivor
- Bred kruka
- Omröringssked
- Måttkoppar
- Receptkort
- Burkar för förvaring av honung
- Etiketter och markörer för burkar
- Utbildningsmaterial med bitema (böcker, affischer, etc.)

Varaktighet

- 1 dag.

Inlärningsmål

- 1 Förstå binas roll i ekosystemet och deras betydelse för livsmedelsproduktion.
- 2 Lär dig den grundläggande processen för att göra honung.
- 3 Utveckla observations- och efterföljande instruktionsförmåga.
- 4 Främja samarbete mellan barn.
- 5 Uppmuntra uppskattning för naturlig mat och hälsosamma matvanor.

HUR GÖR MAN?

Främja aktivt lärande
och uppskattning för
naturen.

Green Comp

- Förkroppsligar hållbarhetsvärden
- Omfamna komplexitet i hållbarhet

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Börja med en kort diskussion om bin och deras roll i ekosystemet.
Besök den lokala familjegården som producerar honung.
Visa bilder och läs en berättelse om bin.
Förklara aktiviteten och vad barnen ska göra.
- 2 Utflykt till ängen: 30 min**

Ta med barnen till en närliggande äng eller trädgård.
Guide dem i att säkert plocka maskrosor. Diskutera vikten av blommor och bin medan de plockar.
- 3 Förbereda ingredienser: 20 min**

Gå tillbaka till klassrummet eller köket.
Tvätta maskrosorna och förbered ingredienserna.
Mät upp nödvändiga mängder vatten, socker och citronskivor: 2 koppar färska maskrosor (se till att de är fria från bekämpningsmedel och noggrant tvättade), 4 koppar vatten, 2 koppar socker, 1 citron, tunt skivad.
- 4 Tillverkning av honungen: 40 min**

Samla barnen runt ett stort bord eller i köket. Följ receptet för att kombinera ingredienserna i en stor gryta:

 - Tillsätt maskrosbladen och vatten i en stor gryta.
 - Koka upp vattnet på medelhög värme.
 - När det kokar, sänk värmen och låt det sjuda i cirka 30 minuter. Efter sjudning, ta bort grytan från värmen.
 - Sila blandningen genom en finmaskig sil eller ostduk i en annan stor gryta eller skål för att ta bort maskrosbladen.
 - Krama ut så mycket vätska som möjligt från kronbladen.
 - Häll tillbaka den silade vätskan i den stora grytan. Tillsätt sockret och citronskivorna i grytan. Rör om väl för att lösa upp sockret helt.

Låt varje barn turas om att lägga till ingredienser och röra om.
Övervaka uppvärmningsprocessen och förklara säkerhetsreglerna.

HUR GÖR MAN?

Samarbeta med lokala gårdar.

Resurser

- Använd ditt lokala bibliotek för att hitta böcker om honung och bin.

Steg-för-steg

5 Tillagning av honungen: 1-2 timmar

- Koka upp blandningen igen och sänk sedan värmen till medel-låg.
- Låt det puttra utan lock i ca 1-2 timmar, rör om då och då.
- Blandningen ska reduceras och tjockna till en sirapsliknande konsistens.

Medan honungen lagar mat, engagera barnen i en diskussion om vad de ser och luktar.

Visa dem bilder eller videor på bin som gör honung. Ställ frågor för att stärka deras förståelse av processen.

6 Provsmaeking och delning: 20 min

När honungen är klar, låt den svalna.

Ge varje barn en liten smak av honungen de gjorde. Uppmuntra dem att beskriva smaken och hur de känner för aktiviteten.

7 Avslutningsaktivitet: 15 min

Låt barnen hjälpa till att märka och dekorera burkar att ta med hem.

Gå igenom nyckelpunkterna om bin och hållbarhet.

MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

GREENCOMP-SEMINARIET

Marie Kniest & Annika Rickard K&R Education, Malmö, Sverige

Kort översikt

Detta seminarium syftar till att introducera förskollärare till GreenComp-ramverket, utvecklat av Joint Research Center (JRC), Europeiska kommissionens vetenskaps- och kunskapstjänst. Deltagarna utforskar hur man integrerar hållbar kompetens i sina undervisningsmetoder och främjar hållbarhetsvärden bland små barn.

Nyckelord: GreenComp ramverk, hållbarhet, förskoleutbildning, hållbara kompetenser, professionell utveckling.

Material

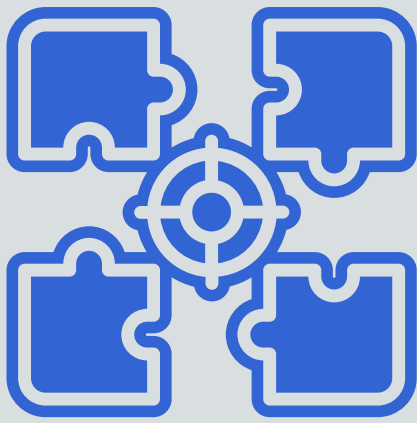
- Kopior av GreenComp ramverksöversikt
- Stora pappersark eller blädderblock
- Markörer
- Post-it-lappar
- Pennor och anteckningsböcker för deltagare
- Projektor och duk för presentation
- Digitalkamera eller smartphone för att ta bilder av grupparbeten

Varaktighet

- 90 min.

Lärandemål

- 1 Förstå GreenComp-ramverket och dess relevans för förskoleutbildning.
- 2 Identifiera och diskutera ramverkets fyra områden och tolv kompetenser.
- 3 Samarbeta med kollegor för att brainstorma sätt att implementera dessa kompetenser i förskoleverksamheten.
- 4 Utveckla praktiska strategier för att främja hållbarhetsvärden i förskolan.

HUR GÖR MAN?

**Reflektera över vikten
av att lära sig
hållbarhet i tidig
barndom.**

Resurser

- GreenComp-ramverket
tillgängligt på 24 språk

Steg-för-steg

- 1 Introduktion: 10 min**

Ge en kort översikt över GreenComp-ramverket och dess betydelse för att främja hållbar utveckling från tidig ålder.
- 2 Presentation av Green Comp: 20 min**

Förklara ramverkets fyra områden:

 - Förkroppsligar hållbarhetsvärden
 - Omfamna komplexitet i hållbarhet
 - Föreställer sig en hållbar framtid
 - Agerar för hållbarhet

Diskutera de tre kompetenserna under varje område med exempel och beskrivningar.
- 3 Gruppbildning och instruktioner: 10 min**

Dela in deltagarna i fyra blandade grupper för att säkerställa mångfald vad gäller bakgrund och erfarenhet.

Tilldela varje grupp ett av de fyra områdena i Green Comp-ramverket.

Dela ut post-it-lappar och markörer till varje grupp.
- 4 Gruppaktivitet: 30 min**

Varje grupp diskuterar sitt tilldelade område med fokus på följande frågor:

 - Vilka kompetenser inom detta område upplever du redan tas upp i din förskola?
 - Hur implementerar du för närvarande dessa kompetenser i din undervisning?
 - Vilka nya strategier kan du utveckla för att bättre integrera dessa kompetenser?

Grupper skriver sina svar på post-it-lappar och bifogar dem på de stora pappersarken.
- 5 Grupppresentationer: 20 min**

Varje grupp presenterar sina resultat för hela seminariet och lyfter fram nyckelpunkter och nya idéer.

Uppmuntra frågor och diskussioner efter varje presentation.

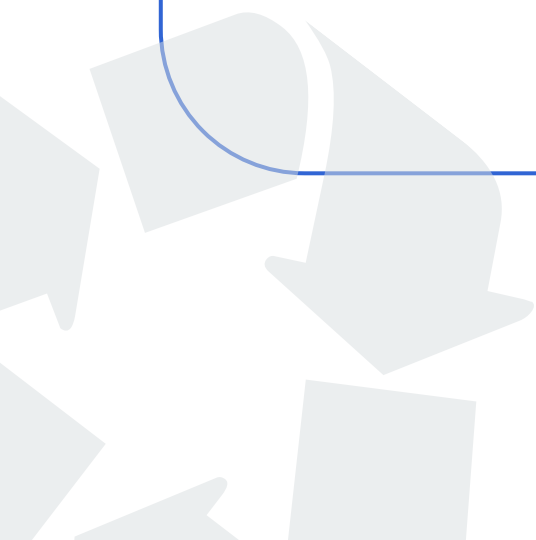
MINA INSIKTER

Relevans:

Jag vill prova detta, för...

Jag behöver hjälp med...

Den här delen kommer jag att göra annorlunda...

05

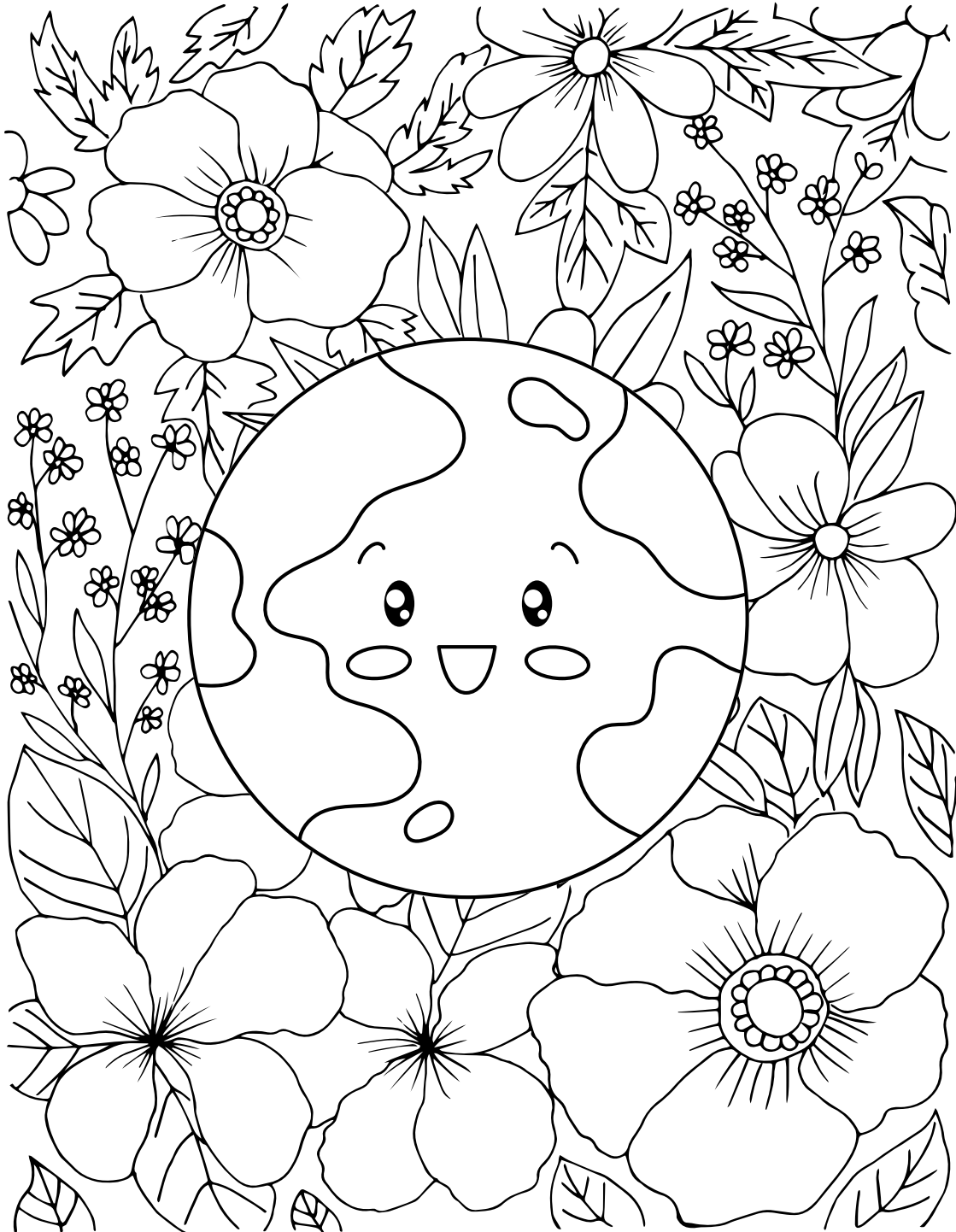
FÄRGNINGS
AKTIVITETER

05

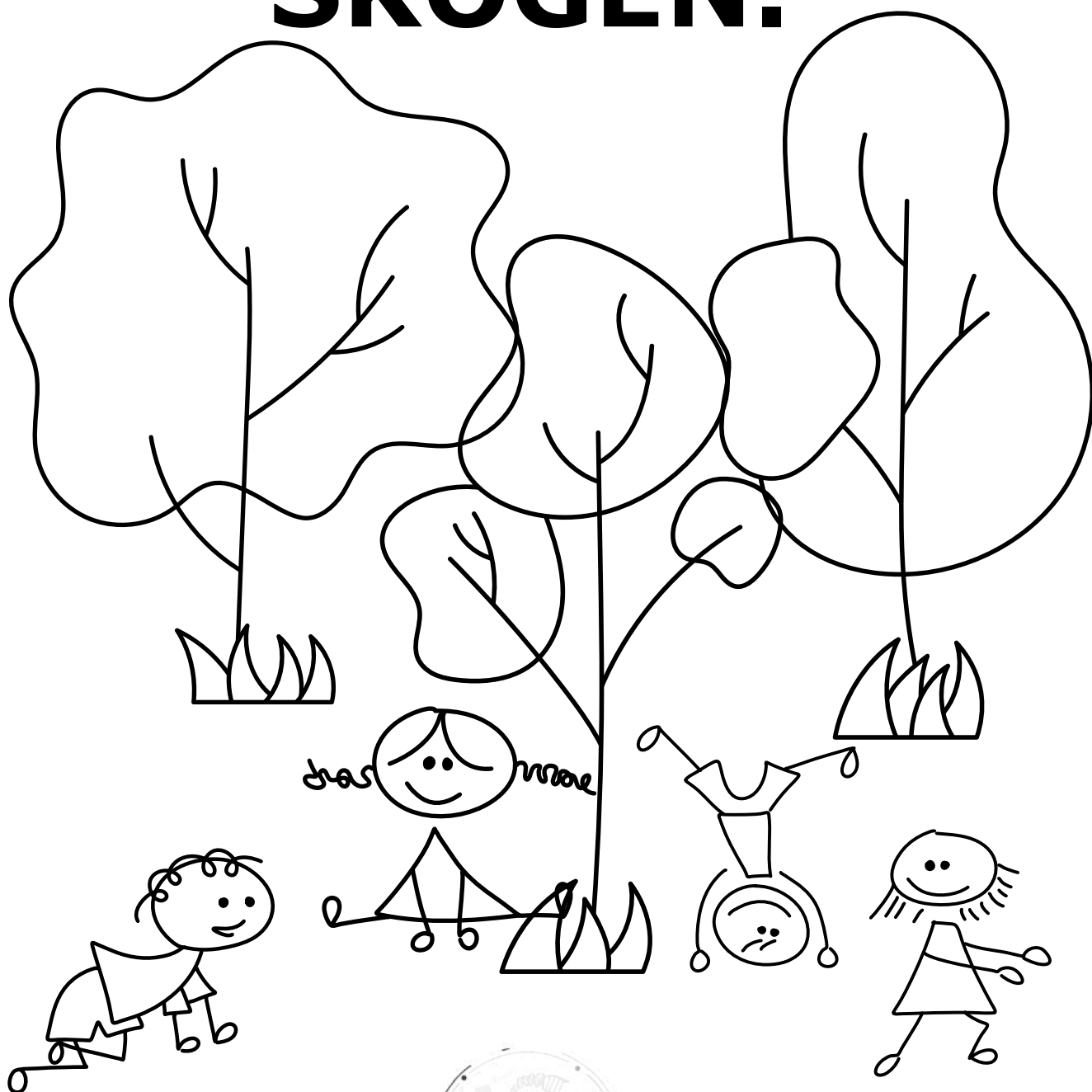
ETT TON ÅTERVUNNET PAPPER RÄDDAR 17 TRÄD.

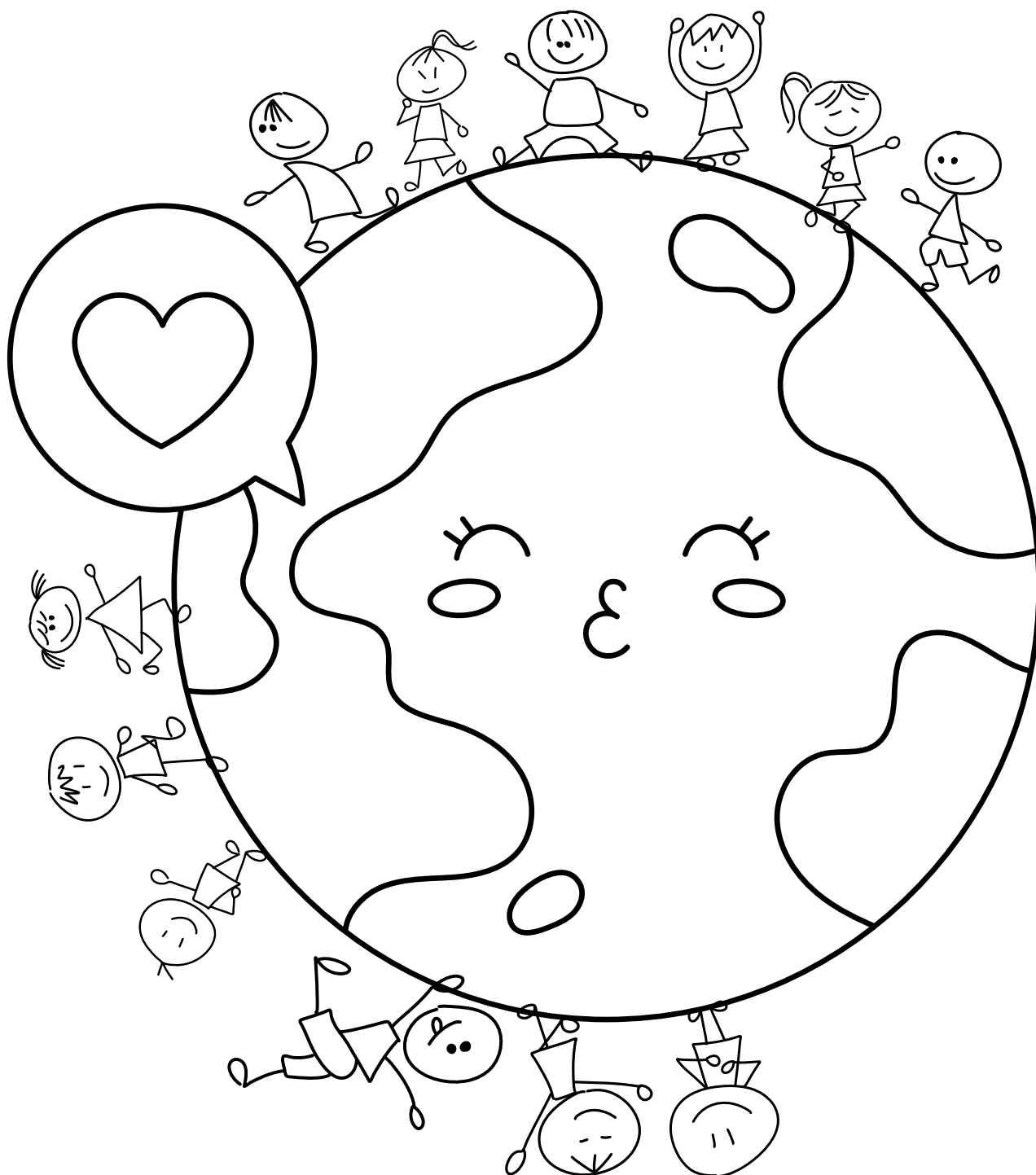
JORDEN SKRATTAR I BLOMMOR.

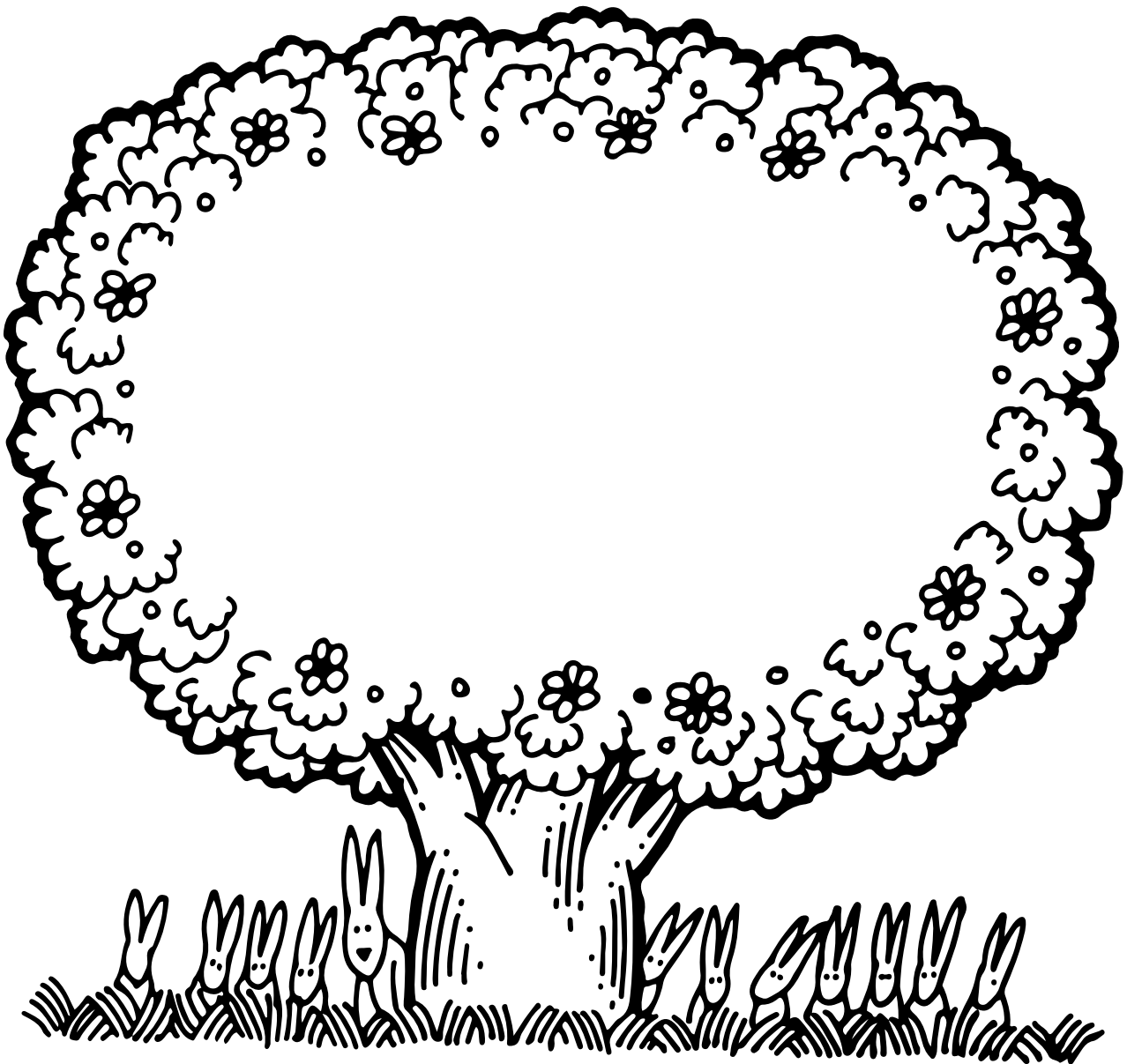
**INTE BARA TRÄD UTAN
OCKSÅ
BARN LEKER I
SKOGEN.**

TA HAND OM JORDEN OCH DEN KOMMER
TA HAND OM DIG.

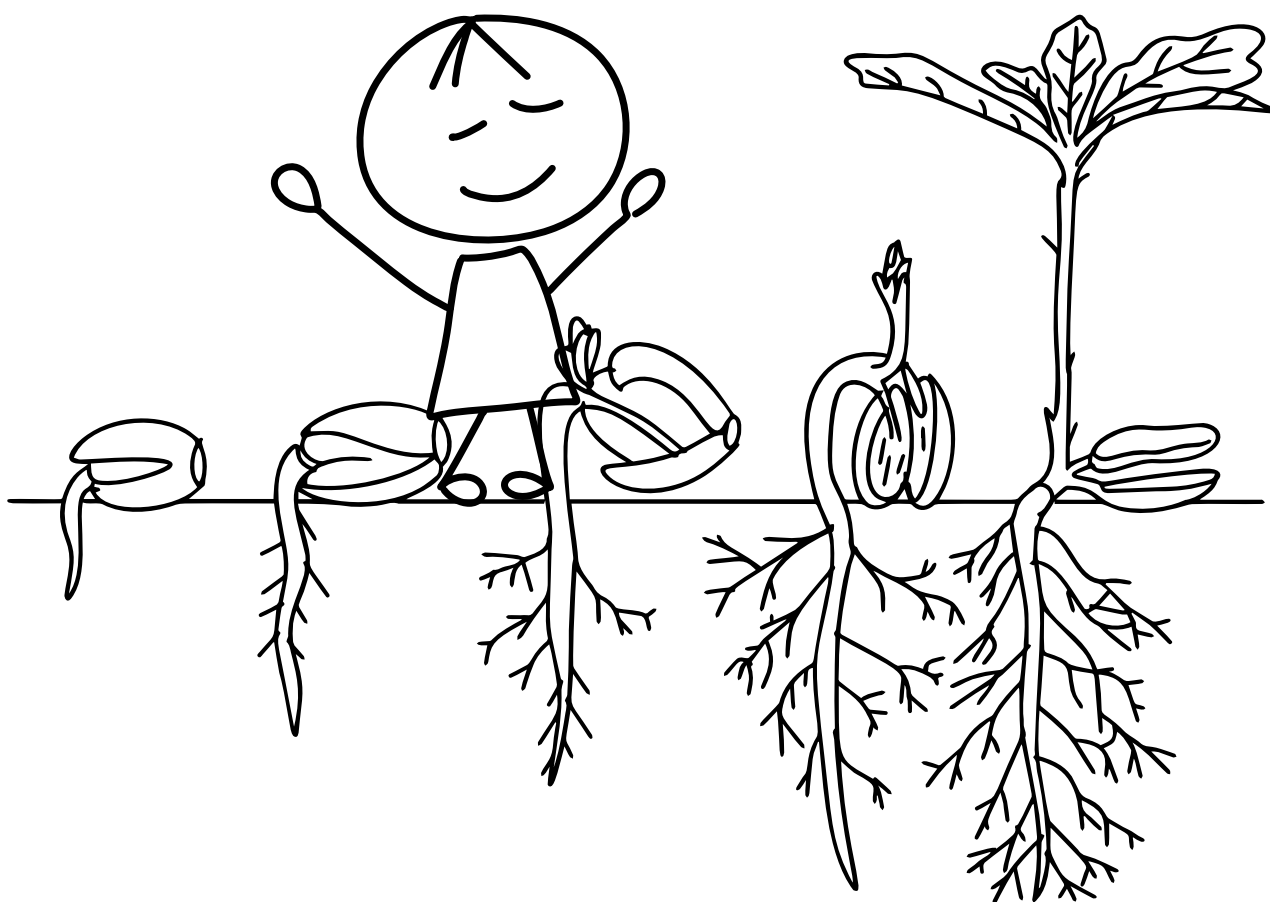

**DÄR DET FINNS MYCKET, TA LITE.
DÄR DET FINNS LITE, TA
INGENTING ALLS.**

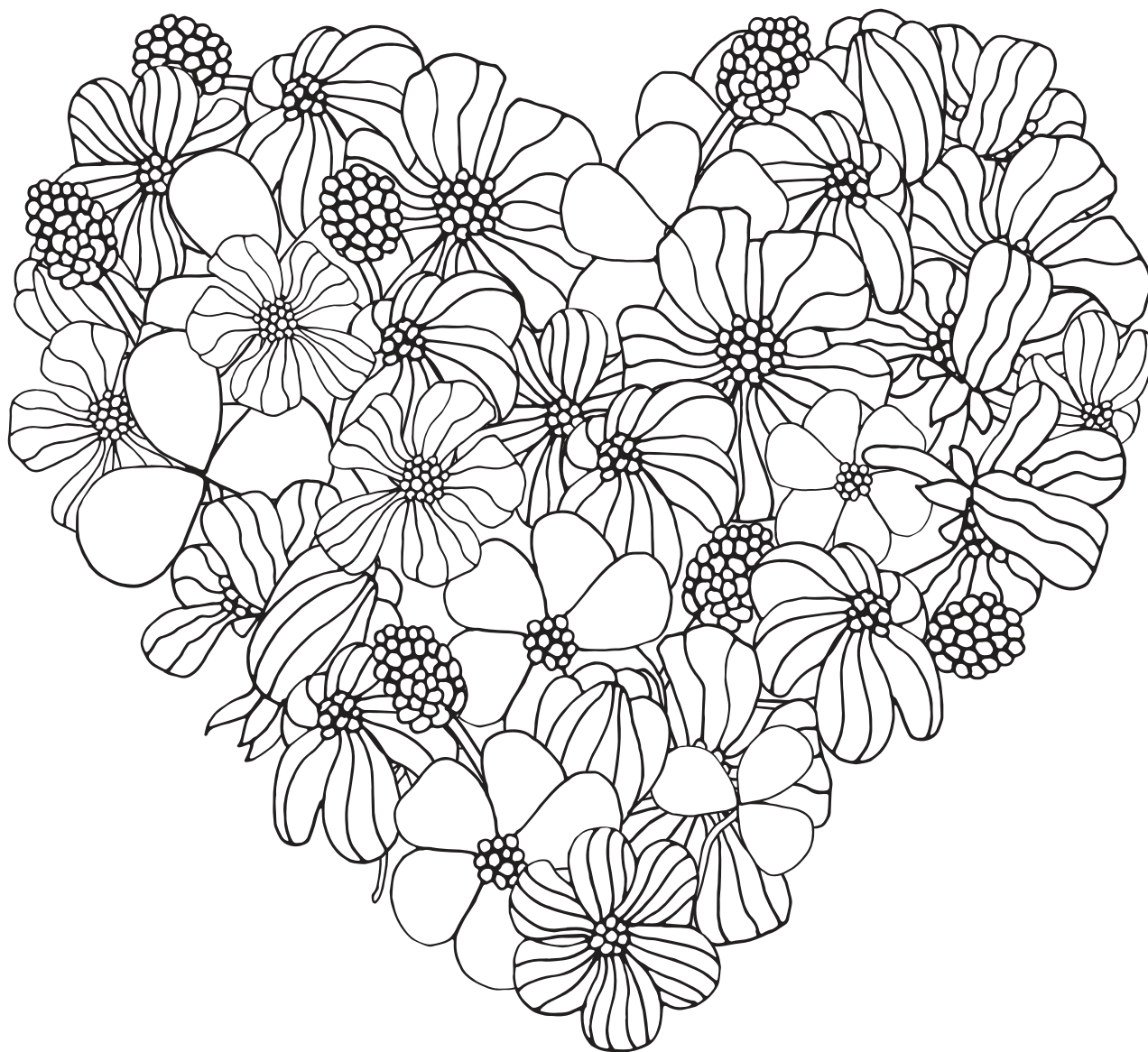

DEN BÄSTA TIDEN ATT PLANTERA ETT TRÄD VAR FÖR 20 ÅR SEDAN.

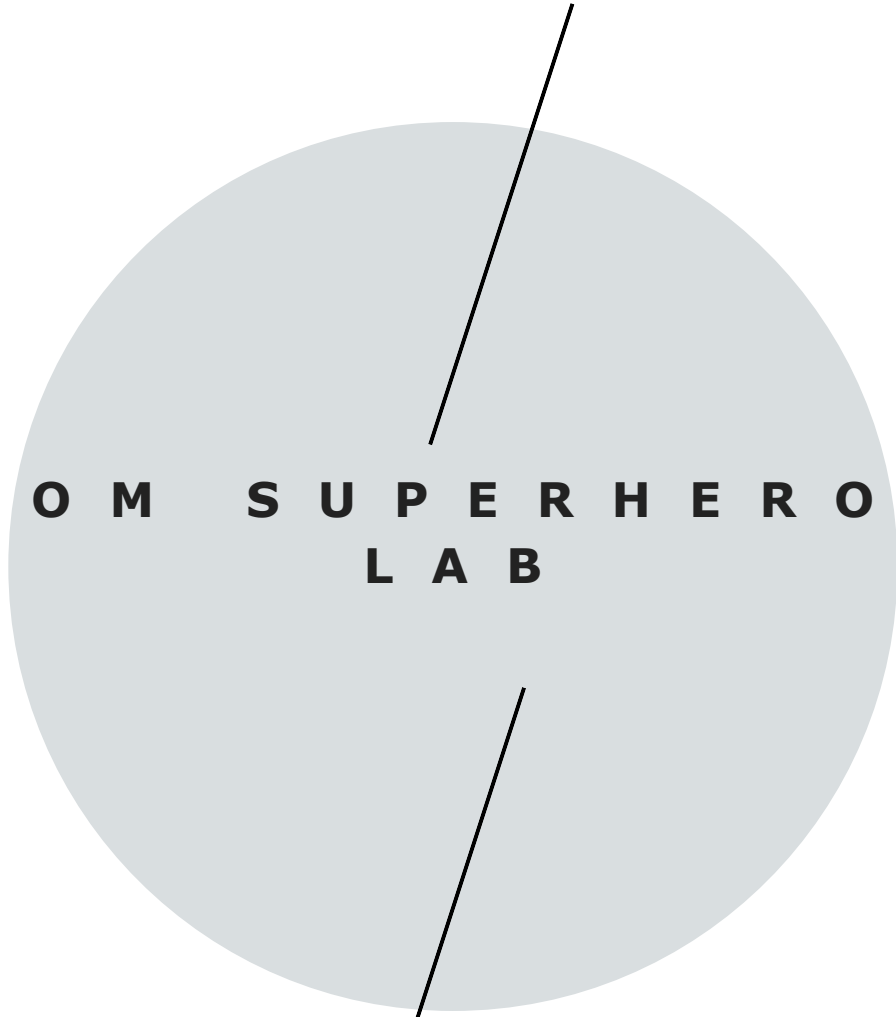
NÄST BÄSTA TIDEN ÄR NU.

VI ÄRVER INTE JORDEN FRÅN VÅRA FÖRFÄDER;
**VI LÅNAR DET AV VÅRA
BARN.**

06

OM SUPERHERO
LAB

06

OM PROJEKTET SUPERHERO LAB

Engagera barn som utforska och forskar om hållbarhet

Projektet Superhero Lab är ett Erasmus+-partnerskap som samlar engagerade organisationer från Litauen, Sverige, Tyskland, Österrike, Slovenien och Grekland. Förenade av ett engagemang för hållbarhetsutbildning, tror partnererna att barn lär sig bäst om hållbarhet genom praktiska aktiviteter, som möjliggör meningsfull utforskning och personligt engagemang i ämnet.

Att främja hållbarhet handlar dock inte bara om barn; det kräver också att vi stödjer lärare med resurser och möjligheter att utforska hållbarhetsutbildning. Under Superhero Lab-ramverk har vi skapat en rad material och inlärningsupplevelser för att stärka lärare tillsammans med sina unga elever.

Partners:

- **Die Brücke, förskolläroverutbildnings organisation från Tyskland;**
- **Primera - Centre for Pedagogical Training Wien, läroverutbildnings förening från Österrike;**
- **GoINNO, utvecklare av STEM-aktiviteter för lärover från Slovenien;**
- **K&R Education, processläroverutbildnings organisation från Sverige;**
- **E-School, ackrediterad yrkes utbildnings leverantör från Grekland;**
- **Šiauliai, lokal organisation från Litauen;**
- **Ziedelis, förskola från Litauen.**

Associerade förskolor: Zwergenland (Tyskland), Butterfly (Österrike), Solkan (Slovenien), The 21st Kindergarten of Larissa (Grekland), Kindergarten of Stefanovouno (Grekland), Ängens förskola Landskrona (Sverige).

1

Handbok för bästa praxis för hållbarhetsutbildning

Det här är handboken du läser just nu, skapad av förskolelärare för att erbjuda beprövad, praktisk vägledning för att integrera hållbarhet i tidigt lärande.

PROJEKTETS RESULTAT

2

Samling av praktiska experiment

Den här resursen innehåller en serie experiment utformade för barn i åldern 4-6, åtföljda av video handledningar och pedagogisk planering för förskollärare. Målet är att engagera andra pedagoger som arbetar i förskolan, samt att aktivt engagera barn i vetenskapligt utforskande.

3

Internationella utbildningsmöjligheter

Detta projekt erbjuder internationell utbildning, webbseminarier och konferenser för förskollärare och pedagoger för att dela bästa praxis, utveckla experiment och främja hållbarhets utbildning i hela Europa i samarbete.

Gå med oss

www.superherolab.eu FB-gruppen
[Erasmus Kindergartens](#)

Co-funded by the
European Union

Co-funded by the
European Union

www.superherolab.eu